

Arktisk Station

“Vi lever og arbejder isoleret heroppe.
For mig er det et eventyr at være her”.

Læs side 13-20

MF'ere
foryglder sig selv
under barsel

8

“Det virkede
fuldstændigt
absurd”

24

Stresspolitik
bliver i skuffen

29

DM og IDA
indgår aftale

38

**FORSIKRING
MED OVERSKUD**

Tænk hvis du fik del i 3,7 mio. kroner

Magistrenes Forsikringsgruppe deler årets
overskud med bilkunderne. I marts måned har
vores kunder med bilforsikring fået penge tilbage,
25% af den betalte bilpræmie.

(Tilbagebetalingen har de seneste år været:
2005 - 25%, 2006 - 38,07%, 2007 - 27,34%, 2008 - 33,06%)

Vil du også have billigere bilforsikring med overskudsdeling?

**Tjek gf-magistrene.dk
eller ring 38 15 66 00**

Hovedsponsor for kvindelandsholdet i håndbold.

Beregn din pris på gf-magistrene.dk. Prisen varierer før overskudsdeling efter hvilken bil du har, hvor i landet du bor, hvor mange år du har kørt skadefrit, og hvilke andre private forsikringer du tegner i GF.

Mazda 2 1,5 Advance

VW Golf 1,4 Trendline

Toyota Avensis 1,8 VVT-I T2

Citroen C5 1,8 i Attraction

Samarbejde er vejen frem

I 2002 ophævede de største organisationer i Akademikernes Centralorganisation (AC) de gensidige grænseaftaler og indførte frit valg af organisation for medlemmer og potentielle medlemmer. DM gik med i aftalen om frit valg, selv om vi var bekymrede for, at dette kunne udvikle sig til en ufrugtbar konkurrence om medlemmer og strandhugst organisationerne imellem. En udvikling, der kunne komme til at betyde ændring af fokus fra fagforening og interessevaretagelse til marketings- og salgsvirksomhed.

Desværre har udviklingen jo vist, at vi havde god grund til bekymring. Der bliver anvendt rigtig mange ressourcer på konkurrencen om medlemmerne. Ressourcer, som ellers kunne gå til et meget bedre formål, nemlig udvidelse og forbedring af medlemsydelse og interessevaretagelse. Samtidig er de helt enslydende meldinger, jeg får fra vores medlemmer på arbejdspladserne, at man har svært ved at forstå rationalet bag denne konkurrence. For her går alle bestræbelser ud på at opnå størst mulig styrke på medarbejdersiden ved at stå sammen – uanset organisationstilholdsforhold – når der aftales lokale løn- og arbejdsvilkår.

DM har imødegået den aggressive konkurrence ved i overensstemmelse med vores tillidsrepræsentanters ønsker at arbejde for at udbygge samarbejdet med vores akademiske søsterorganisationer. Ikke altid med lige stort held. Det er næppe nogen hemmelighed, at blandt andet Ingeniørforeningen (IDA) gennem de seneste 5-6 år har gearret deres organisation til medlemsrekruttering blandt naturvidenskabelige kandidater, den ene af de to store medlemsgrupper i DM. I den forgangne sommer gik det endda så vidt, at også erfarne DM-tillidsrepræsentanter på de videregående uddannelser modtog personlige hvervebreve fra IDA.

Men det er så meget desto mere glædeligt, at dette brud på den fælles samarbejdsaftale nu har

ført til en aftale om et intensiveret samarbejde mellem DM og IDA om at styrke den fælles interessevaretagelse for cand.scient.er på universiteterne i stedet for at bruge ressourcer på at hverve medlemmer fra hinanden.

Samtidig har vi i DM indledt et tættere samarbejde med en række mindre AC-organisationer med det formål at kunne tilbyde flere og bedre ydelser til vores medlemmer ved at undgå overlappning sekretariatene imellem og ved udvikling af fælles projekter, efteruddannelse o.l.

Et særligt tæt samarbejde har vi med Jordbrugsakademikerne (JA), hvis medlemmer arbejder sammen med DM's naturvidenskabelige

medlemmer på en række arbejdspladser. Vi har blandt andet aftalt løbende koordinering af de centrale politikområder, fælles netværksgrupper og fyraftensmøder, samarbejde om aktiviteter for studerende, om klubdannelse og aftaledækning i den private sektor. Samarbejdsaftalen vil give os bedre muligheder for at opfylde mange medlemmers berettigede ønsker om, at deres faglige organisation også bidrager til udvikling og styrkelse af den faglige identitet.

En yderligere udbygning af samarbejdet mellem DM og de øvrige AC-organisationer – de store såvel som de mindre – står højt på min prioriteringsliste for de næste to år på formandsposten. Vi har en forpligtelse til at give medlemmerne såvel den bedste kollektive og individuelle interessevaretagelse som en bred vifte af medlemsydelse såsom karriererådgivning, faglige netværk, fyraftensmøder og relevante efteruddannelseskurser. Det opnår vi bedst ved at poole ressourcerne og ikke at spille kontingentkroner på gold konkurrence. Det er heldigvis en opfattelse, som deles af mange andre blandt de 24 akademiske organisationer.

Ingrid Stage

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage (formand)

Peter Grods Hansen (næstformand), DM Offentlig

Eva Jensen, DM Offentlig

Nanna Bruun, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Claus Valling Pedersen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Niels K. Petersen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende

Kasper Ditlevsen, DM Studerende

Hans Richardt Schmidt-Nielsen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforingslisten

Erik Nejrup, DM Pensionist

Læs side 22 og 38 om DM's samarbejde med JA og IDA.

Forargelse og hovedrysten

De to ord i overskriften vil med stor sandsynlighed være den mest oplagte reaktion på to artikler i det blad, du sidder med i hånden lige nu.

Forargelse gælder historien på side 8-9: "MF'ere forgylder sig selv under barsel". Hovedrysten gælder historien på side 24-26: "Det virkede fuldstændigt absurd".

Først forargelse. Det viser sig, at MF'ere har bevilget sig selv et års barselsorlov med fuld løn (minimum 648.000 kr.). Ved en tilfældighed kom vi under vejrs med det under forberedelserne af et større tema om barselsreglerne på det private arbejdsmarked, som du kan læse om i Magisterbladet nr. 17 og 18.

Det virkede, som om vi overraskede politikerne på Christiansborg med bukserne nede. En af dem kalder det pamperi. Men hvorfor har hun så ikke forsøgt at afskaffe pamperiet? En anden kalder det for en løftestang for bedre barselsforhold på andre arbejdspladser. Hvornår har hun forsøgt at løfte noget med netop den stang? En tredje vil slet ikke forholde sig til spørgsmålet. Hun siger, at vi skal spørge dem, der har vedtaget loven, der favoriserer MF'ere. Hun synes helt at have glemt, at hun i sin tid selv stemte for forslaget!

Så der er trængsel ved håndvaskene på Christiansborg. Vi har nu ikke tænkt os at lade sagen ligge der, for uanset skrubberiet er det svært at fjerne snavset.

Så til hovedrysten. Det gælder det, DM's formand i en leder i Magisterbladet nr. 12/2010 kaldte "aktiveringscirkuset".

Et højt kvalificeret og uddannet DM-medlem med mange års erfaring på arbejdsmarkedet i ansvarsfulde stillinger bliver arbejdsløs. Efter noget tid ender hun i kløerne på en såkaldt "anden aktør", som er en pudsigt betegnelse for firmaer, der scorer kassen på at koste rundt med arbejdsløse.

Vi skal ikke her gå i detaljer med de øvelser og aktiviteter, hun er blevet udsat for, men kun nævne, at en af øvelserne var at kunne få søm til balancere. Det skulle fremme hendes og de andre arbejdsløses karrieremuligheder. Opfindsomheden er stor. Denne anden aktørs største udgiftspost må være indkøb af mængder af blå.

Hvor længe skal folk finde sig i det? Hvem tager affære? Det eneste, vi kan gøre, er til stadighed at fortælle den ene horrible historie efter den anden. Og håbe på, at forargelse og hovedrysten bliver til indignation – og handling fra fornuftige personer og organisationer.

"Jeg har affundet mig med det, og når jeg bliver for irriteret, så går jeg mig en tur".

FASTE RUBRIKKER

- 3 **LEDER** Samarbejde er vejen frem
- 10 **SIDEN SIDST**
- 12 **NYE BØGER**
- 22 **NYHEDER FRA WWW.DM.DK**
- 23 **STORE DANSKE NATURVIDENSKABSFOLK (4:9)**
H.C. Ørsted
- 28 **SIDEN SIDST**
- 34 **DEBAT**
- 39 **NYE BØGER**
- 40 **DET' MIT JOB**

43 **JOBSEKTIONEN** Ledige stillinger

53 **MEDDELELSER**

56 **DM AKTUELT**

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegumfeldt
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annoncer:
DG Media a/s
Gammeltorv 18
1457 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

ARTIKLER

6 Auf wiedersehen til tysk på KU?	13 Det er her, det sner	24 "Det virkede fuldstændigt absurd"	32 Blød landing efter hård stress
7 Fibiger satser på ny pension	16 Usikker fremtid for Arktisk Station	27 Klub for kloge kvinder	38 DM og IDA indgår aftale
8 MF'ere forgylder sig selv under barsel	17 Forskning for begyndere	29 Stresspolitik bliver i skuffen	42 Vindere af prisopgave fundet
11 Fra buzzword til konkret e-læring	18 Hun lytter sig til ny viden om hvaler		

Forside: Camilla Ilmoni

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 31.000 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 29.573
i perioden 1.7.2009 – 30.6.2010

Produktionsplan:

Nr. 16
Udkommer: 8. oktober
Deadline debat: 27. september
Deadline annoncer: 29. september
Deadline kalender: 29. september

Nr. 17-2010
Udkommer: 22. oktober
Deadline debat: 11. oktober
Deadline annoncer: 13. oktober
Deadline kalender: 13. oktober

Nr. 18-2010
Udkommer: 12. november
Deadline debat: 1. november
Deadline annoncer: 3. november
Deadline kalender: 3. november

Auf wiedersehen til tysk på KU?

Hvis en ny økonomimodel indføres på humaniora på Københavns Universitet, vil det være uforsvarligt at holde liv i en række sprogfag. De vil få en "uforsvarlig ringe kvalitet", lyder en studieleders utilslørede kritik. Overhovedet ikke, siger dekan, der insisterer på at indføre modellen.

Fra ondt til værre.

Sådan lyder konklusionen for ansatte på humaniora på Københavns Universitet, efter at fakultetsledelsen har fremlagt en ny budgetmodel, der gør betydelige indhug i økonomien for en række mindre sprogfag.

Ifølge beregninger står Institut for Engelsk, Germansk og Romansk til at miste 3 mio. kr. i 2011 og 12 mio. kr. – mere end en fjerdedel af budgettet – i 2013, når modellen er fuldt indfasat.

Men allerede i dag er bemanningen på fag som engelsk, tysk og fransk barberet så meget, at undervisningen kun lige akkurat hænger sammen, siger de ansatte.

Ifølge formanden for studienævnet ved instituttet, Karsten Schou, vil det eneste sted, der reelt kan skæres, være antallet af konfrontationstimer på bacheloruddannelserne. Holder forventningerne til den nye model stik, risikerer instituttet at skulle reducere antallet af udbudte kurser i fagene fra i dag fire-fem per semester til ca. to fremover.

“Vi har allerede i dag svært ved at udbyde den undervisning, vi mener, der skal til. Så spørgsmålet, der bør overvejes, er, om vi skal forringe indholdet bredt eller bevare enkelte fag og drive dem ordentligt”, siger han.

Studieleder: Tæppet trækkes væk

Ifølge studieleder Ingemai Larsen svarer nedskæringerne alene for 2011 til den samlede økonomi for faget tysk. Også hun mener, at lukning af fag kan blive nødvendig.

“Det eneste sted, vi kan skære, er på bemanningen, og om tre år er tæppet trukket fuldstændigt væk. Som ansvarlig for uddannelsernes kvalitet kan jeg ikke stå inde for et udbud af den karakter, som fakultetet ønsker. Kvaliteten vil være så ringe, at det vil være uforsvarligt”, siger hun.

Men dekan Kirsten Refsing, der bestemmer, hvilke fag instituttet skal udbyde, afviser på forhånd muligheden for at nedlægge fag.

“Instituttet skal undervise i alle de fag, de har. De kan ikke tillade sig at lukke nogen ned, fordi økonomien ikke slår til. Det, vi gerne vil se, er reformer, der kan forbedre deres indsats en smule”, siger hun og henviser til de små sprogfags store frafaldsprocenter.

Og ifølge Kirsten Refsing har instituttet rig mulighed for at komme på forkant med situationen.

“Der er mange muligheder for at lave andet end katederundervisning. Fx kan man flytte lidt om på fagene i studieordningen, så man ikke slår de studerende i hovedet med grammatik og fonetik, lige så snart de begynder på studiet. Der er også mulighed for at benytte sig af den nye lov om udlagt undervisning, så man kan træne sprogfærdigheder på udlandsophold. Instituttet har også mulighed for at nedsætte en taskforce, hvor man kigger lidt på, hvordan man laver den her slags uddannelser andre steder. Nogle ting virker måske, andre gør ikke, men jeg vil gerne have, man går i gang”, siger hun. <<

“Som ansvarlig for uddannelsernes kvalitet kan jeg ikke stå inde for et udbud af den karakter, som fakultetet ønsker. Kvaliteten vil være så ringe, at det vil være uforsvarligt”.

Fibiger satser på ny pension

Steen Fibiger har truffet sit valg. Han siger ja tak til MP Pensions tilbud om nye vilkår.

Om få dage går Steen Fibiger på pension. Farvel til løn. Goddag til ydelser fra folkepension, ATP og MP Pension.

Som tidligere beskrevet i Magisterbladet har MP Pension tilbudt Steen Fibiger at skifte pensionsvilkår. Steen Fibiger har i den anledning her i bladet fået gode råd af MP Pensions medlemschef, Kenneth Petersen, og af uafhængig finansierrådgiver Kim Valentin fra Finanshuset i Fredensborg. Desuden har han privat indhentet råd fra flere sider.

“Jeg har været glad for alle de råd, jeg har fået. Den gamle ordning giver større garantier for min fremtidige pension, mens pensionen her og nu er mindre. I den nye ordning er den garanterede pension mindre, men til gengæld er pensionen her og nu større”, forklarer Steen Fibiger.

Han har valgt at vinke farvel til sine garantier.

“Hvis man ser på de livsvarige ydelser, får jeg i den nye ordning omkring 27.000 kroner mere om året før skat, men lidt over 83.000 kroner er et pensionstillæg, som pensionskassens bestyrelse fastlægger hvert år. Jeg skal altså betale næsten 27.000 kroner om året for at sikre mig mod det værste tænkelige scenarie, at jeg

ikke får udbetalt de sidste 83.000 kroner i pensionstillæg. Den risiko vælger jeg at løbe”, siger Fibiger, der foruden pensionen fra MP vil få omkring 80.000 kroner i ATP og folkepension.

Han er bekymret for, at medlemmer på den gamle ordning kommer til at betale en høj pris for deres garantier.

“Så vidt jeg forstår, vil prisen for at sikre ydelsesgarantien måske stige, efterhånden som antallet af medlemmer på gammel ordning bliver reduceret. Så den gamle ordning er heller ikke uden ubekendte scenarier”.

Alt i alt er det et svært valg, mener Fibiger.

“Afgørelsen blev ikke lettere af, at materialet fra MP Pension nogle steder strider mod min egen forståelse af almindelig sprogbrug. Først i sidste øjeblik gik det op for mig, at MP Pensions formulering “livsvarig pension fra opsparingsordning uden udbetaling af alderssum” er nogle penge, som jeg får, selv om jeg får udbetalt min alderssum. Men nu er valget truffet, og det er en lettelse, at jeg ikke skal tænke mere på det. Om det var et klogt valg, kan jo kun fremtiden vise”, siger Steen Fibiger. <<

“Om det var et klogt valg, kan jo kun fremtiden vise”, siger Steen Fibiger, der har sagt ja tak til MP Pensions nye ordning.

FIBIGERS VALG

Alderssum

Gammel ordning: 343.121 kr. —

✓ Ny fleksibel ordning: 373.013 kr.

Livsvarig årlig ydelse

Gammel ordning: 183.132 kr. —

(heraf betinget: 20.172 kr.) —

✓ Ny fleksibel ordning: 209.916 kr.

(heraf betinget: 90.263 kr.)

BLÅ BOG

Navn: Steen Fibiger

Alder: 64 år

Uddannelse: Cand.scient. med hovedfag i fysiologi og speciale i speech science, læreruddannet og ph.d. fra Danmarks Lærerhøjskole

Stilling: Forskningsmedarbejder på Center for Rehabilitering og Specialrådgivning under Region Syddanmark

MF'ere forgylder sig selv under barsel

Mens mange danske lønmodtagere slet ikke får løn under barsel, har landets folketingspolitikere bestemt ved lov, at de har ret til 12 måneders barselsorlov med fuld løn – minimum 648.000 kroner. Det er pamperi, siger SF's socialordfører.

POLITIKERNES BARSLSVILKÅR

Orlov kan endvidere meddeles i op til 12 måneder, når et medlem over for formanden begærer orlov i forbindelse med graviditet og fødsel eller adoption".

Kilde: Folketingets Udvalg for Forretningsordenen.

Folketingspolitikere har langt bedre barselsvilkår end størstedelen af befolkningen. Landets lovgivende magt har nemlig bestemt, at de har ret til barselsorlov i 12 måneder med fuld løn. Både mandlige og kvindelige mf'ere har således ret til at gå på barsel i et år med 648.000 kroner i løn, som er mindstelønnen om året for folketingsmedlemmerne. Mange danske lønmodtagere får derimod slet ikke løn under barsel, men må nøjes med retten til 52 ugers barselsdagpenge for mor og far tilsammen.

At politikere har så meget bedre barselsforhold end de danske borgere, som har valgt dem, er misbrug af magt til egen fordel, udtaler SF's socialordfører, Özlem Sara Cekic, til Magisterbladet.

"Som folketingspolitiker kan jeg tage orlov i et år med fuld løn, mens min mand også går på barsel. Det er en fantastisk og privilegeret ordning. Men gennemfører man en sådan beslutning udelukkende for folketingspolitikere, så er det pamperi", siger Özlem Sara Cekic.

Hun har selv tre børn og har været på barsel i henholdsvis syv uger og 20 uger med to af børnene og har dermed ikke benyttet sig af politikernes fulde barselsperiode.

De 12 måneders barsel med fuld løn til politikere har ifølge Socialdemokraternes socialordfører, Mette Frederiksen, intet at gøre med pamperi.

"Men det kortlægger en forpligtelse hos alle politikere til at kæmpe for ordentlige barselsvilkår for alle mulige andre mennesker. Folketingets regler skal bruges som løftestang for, at der kommer bedre barselsaftaler på andre arbejdspladser", siger Mette Frederiksen.

Barselsorlov i 4 år

Det er Folketingets egen lovebog – den såkaldte Forretningsorden – der sikrer politikere den gunstige barselsordning. Det er således politikere selv, som bestemmer, hvor lang tids barselsorlov de skal have, for det er politikere, der vedtager lovene i forretningsordenen. Politikernes nuværende barselsordning blev i maj 2006 vedtaget med 115 stemmer for og 0 stemmer imod af politikere fra begge fløje. Før 2006 havde folketingspolitikere mulighed for at gå på barselsorlov i fire år. Men som udvalget skriver i en bemærkning til ændring af ordningen i 2006: "Det virker uforståeligt, hvis folketingsmedlemmer skal kunne få barselsorlov i op til 4 år, når alle andre i samfundet ifølge de love, som Folketinget har vedtaget, kan få op til 1 års barselsorlov".

De Konservatives socialordfører, Vivi Kier, mener ikke, Folketingets barselsordning på 12 måneder med fuld løn er pamperi.

"Jeg medgiver, at det er en god barselsordning, man som folketingsmedlem

har i forhold til mange andre. Jeg har dog ikke hørt, at SF vil ændre på barselsreglerne for Folketingets medlemmer, men det spørgsmål kan ethvert folketingsmedlem rejse, hvis man synes, det er for galt”, siger Vivi Kier.

Venstres socialordfører, Ellen Trane Nørby, vil ikke tage stilling til Folketingets barselsvilkår, men henviser i stedet for til at spørge dem, som har udformet reglerne.

“Hvad Folketingets Udvalg for forretningsordenen beslutter, må man spørge udvalgets medlemmer om. Jeg synes, man skal spørge dem, som har lavet reglerne, om, hvorfor de er skruet sammen, som de er”, siger Ellen Trane Nørby (V).

Hun virker dermed til helt at have glemt, at hun faktisk selv var en af de 115 folketingspolitikere, som i 2006 stemte for at ændre reglerne. Det viser en afstemningsliste over ændring af reglerne om orlov på grund af barsel, som kan findes på Folketingets hjemmeside.

Özlem Sara Cekic mener, at regeringen er dobbeltmoralisk i spørgsmålet om barselsvilkår.

“De borgerlige politikere, som har benyttet sig af ordningen, er imod en barselsfond til mænd, men de benytter sig gerne af barselsordningen selv. Det er dobbeltmoralisk. Folketinget skal ikke have bedre goder end borgerne. Det er et spørgsmål om troværdighed”, siger Özlem Sara Cekic. <<

Mette Frederiksen, socialordfører for Socialdemokratiet: “Folketingets gode barselsregler er ikke pamperi, men skal bruges som løftestang for bedre barselsvilkår på andre arbejdspladser”.

Ellen Trane Nørby, socialordfører for Venstre, synes, man skal spørge dem, som har bestemt barselsreglerne for folketingspolitikere, hvorfor de er, som de er. Hun har åbenbart glemt, at hun i 2006 selv stemte for ved afstemning om 12 måneders barselsordning med fuld løn for folketingspolitikere.

Özlem Sara Cekic, socialordfører for SF: “Når Folketingets politikere giver sig selv 12 måneders barsel med fuld løn, som ikke gælder for borgerne, så er det pamperi”.

Magisterbladet sætter fokus på barselsforholdene på det private arbejdsmarked. Læs med fra nummer 17.

Gang i sproget

Handelshøjskolen eller Copenhagen Business School? Knus eller knuz? En eller et kompliment? Kulturministeriet har skudt kampagnen "gang i sproget" i gang for at sætte fokus på det danske sprog. Kampagnen er først og fremmest rettet mod børn og unge i skolealderen, men i det hele taget er målet at få danskerne til at tænke over, hvordan de bruger sproget. Kampagnen kører blandt andet gennem tv-spots og sprogkonkurrencer. Det er også muligt at downloade en gratis ordbog til sin mobiltelefon. Læs mere på www.gangisproget.dk.

OPPOSITIONEN VIL HAVE FÆRRE REKLAMER FOR UDDANNELSER

400 millioner kroner. Så meget lægger S og SF i deres finanslovsforslag op til at spare på reklamer. Pengene skal hentes ved at begrænse uddannelsesinstitutionernes markedsføring og annoncering og kan gøre langt større gavn andre steder, siger de to partier i en bemærkning til forslaget. Ifølge studiechef Claus Nielsen på Københavns Universitet er beløbet dog vildt opustet. Over for Universitetsavisen anslår studiechefen, at universitetet i 2007/08 kun anvendte 3,6 millioner kroner, og at størstedelen af budgettet gik til at reklamere for åbent hus-arrangementer, blandt andet på plakater på togstationer. "Ideen om at lokke nogen til at læse noget, de ikke ønsker, er helt tosset, og vi ønsker slet ikke studerende, der ikke for alvor er interesseret, siger Claus Nielsen.

NYE LEDERE I STATENS RUGEKASSE

Staten er gået på jagt efter nye ledertalenter. Det sker i et forsøg på at lette generationsskiftet på ledelsesgangene, hvor op imod 40 procent af de nuværende ledere går på pension inden for de næste 10 år. Til Børsen siger Personalestyrelsens direktør, Lisbeth Lollike, at opgaven ikke kun er en udfordring. Det er i høj grad også en mulighed. "Det er helt afgørende, at det er de rigtige folk, der kommer i rugerkassen. Derfor skal toplederne tage ansvar for at finde de medarbejdere, der har talent for ledelse", mener Lisbeth Lollike.

Foto: Colourbox

“At arbejde et sted, hvor alle er knalddygtige, ville være det rene helvede. Og farligt. Se bare, hvad der skete i investeringsbankerne”.

Lucy Kellaway, klummeskribent, i *Financial Times*

Dna-forskere vil skrive verdenshistorien om

Foto: Henrik Petit

Verdens første center for dna-forskning, Center for Geogenetik, er åbnet på Københavns Universitet med Eske Willerslev som chef. Centret skal lede efter forsvundne menneskeracer og dyr, forklaringer på dyrs uddøen og historiens store folkevandringer. "Jeg er ikke i tvivl om, at vi i løbet af de næste fem år skal skrive verdenshistorien om på en række punkter", siger Eske Willerslev (fotoet) til Ritzaus Bureau. Danmark er i forvejen førende inden for dna-forskning.

FRA BUZZWORD TIL KONKRET E-LÆRING

E-læring er blevet et buzzword på de danske universiteter, men det er stadig de færreste undervisere, der har gjort sig deres egne erfaringer med det. Så er det rart at kunne trække på andres erfaringer, og dem er der mange af i et nyt webmagasin, hvor syv undervisere fra Aarhus Universitet fortæller detaljeret og konkret om, hvordan de har brugt e-lærings-elementer i deres egen undervisning.

Webmagasinet findes på adressen www.g8nline.dk (læses: go online). Det rum-

mer interviews med underviserne om deres pædagogiske overvejelser og erfaringer med e-læring. I magasinet er der også flere videoer, hvor nogle af underviserne viser, hvordan de helt konkret har brugt redskaber som læringsstier, wikier, audioslides og e-tiviteter.

De syv undervisere i så vidt forskellige fag som entrepreneurship, sygepleje, biokemi, innovation, historie, management og journalistik deltog alle i projektet g8nline, der har været støttet økonomisk af

IT- og Telestyrelsen. Projektet gik ud på at give den enkelte underviser lige præcis den pædagogiske og tekniske støtte, som han eller hun behøvede for at kunne integrere e-lærings-elementer i sit fag.

E-lærings-kordinator Dorte Sidelmann, Center for Læring og Uddannelse, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet, fortæller gerne mere om g8nline-projektet og webmagasinet. Hun kan kontaktes på telefon 89 42 68 42 eller på mail dorte@e-learning.au.dk. *mt*

Hvem tjener på dine pensionsindbetalinger?

Andre skal dele deres pensionsopsparing med aktionærer, pensionsmæglere og arbejdsgivere. Vores medlemmer deler kun med hinanden.

Læs mere på www.mppension.dk/mphvemtjenerpengene

 PENSJONSKASSEN
Magistre & Psykologer

Smakkedalen 8 · DK-2820 Gentofte · telefon 3915 0102 · post@unipension.dk · www.unipension.dk

“Langs vandkanten ved Storskoven står en hel bataljon prøjsiske soldater med skarpladte geværer. De venter bare på øjeblikket, hvor de må åbne ild mod danskerne på den anden side. Det samme gør artilleristerne ved de prøjsiske batterier langs kysten. Men de må vente – de må vente til danskerne løsner de første skud”.

Dommedag Als

Tom Buk-Swienty

Gyldendal, 2010, 474 sider, 249 kr.

“Dommedag Als” er, som “Slagtebænk Dybbøl”, en stor dokumentarisk fortælling om krig og fred, der på dansk side starter med fatal selvvurdering og ender i et morads af tab og smerte. Forfatterens tilladelse til at gå i de dele af Christian den 9.’s arkiv, der vedrører krigen, førte til opsigtsvækkende dokumenter, der fortæller historien om, hvordan kongen og nogle af hans ministre i al hemmelighed arbejdede på at gøre Danmark til en del af Tyskland.

KOMMUNIKATION

Skriv, så de reagerer – på jobbet og i det hele taget

Bo Skjoldborg

Dansk Psykologisk Forlag, 2010, 95 sider, 148 kr.

Denne bog er for dig, der vil kommunikere klart og tydeligt, så dine budskaber bliver modtaget og husket af læseren. Bogen handler om jobtekster, altså de tekster, som en hel del af os både læser og skriver på jobbet. Du får en række gode og effektive redskaber til at skrive bedre tekster, der bliver introduceret kort og vist gennem eksempler.

KULTURHISTORIE

Mølleåen fra Bastrup Sø til Øresund

Jesper Asmussen

Lindhardt og Ringhoff, 2010, 143 sider, 249,95 kr.

Bogen følger ruten langs Mølleåen fra begyndelsen ved Bastrup Sø og frem til udløbet i Øresund. Undervejs får læseren en masse viden om naturen og de spændende historiske be-

givenheder, som knytter sig til ruten. På turen beskrives også smukke fugle og sjældne planter, som er kendetegnende for det unikke nordsjællandske vandløb. Bogen er rigt illustreret, og bagerst finder man 16 sider med detaljerede kort.

PÆDAGOGIK

Spilleregler i klassen. Læringsledelse i teori og praksis

Mads Hermansen
Akademisk Forlag, 2010, 132 sider, 199 kr.

Hvad virker i undervisningen? Skal læreren være en ildsjæl, en problemknuser, traditionens vogter eller den harmoniske lærer? Ud fra konkrete eksempler på god og mindre god undervisning diskuterer Mads Hermansen, hvad god læringsledelse er, og hvordan man som lærer i praksis kan styre og samtidig være lydør over for eleverne.

RELIGION

Military Occupation under the Eyes of the Lord. Studies in Erfurt during the Thirty Years War

Holger Berg
Vandenboeck & Ruprecht, 2010, 395 sider, 515 kr., kan bestilles via www.montanus.webs.com

Fører krige til religiøs forandring? Dette studie belyser Trediveårskrigen påvirkninger. Tidens teologiske debatter

sammenlignes med 25 krønikeskrivere, som beskrev oplevelser i deres egen midttske by Erfurt.

SAMFUND

Polske stemmer. Polske indvandringsbølger 1892-2008

Søren Kolstrup
Bogforlaget Frydenlund, 2010, 399 sider, 299 kr.

Bogen sætter fokus på polakker i Danmark og de polske indvandrere i perioden 1892 til 2008. Det er en beretning, der i både et historisk og aktuelt samfundsmæssigt perspektiv fortæller om Polen og Danmark, om polakker og danskere. Søren Kolstrup analyserer og gennemgår de udstødes- og tiltrækningskræfter, som sætter udvandringen i gang.

ARKÆOLOGI

Illerup Ådal – Bd. 13: Die Bögen, Pfeile und Äxte (Jysk Arkæologisk Selskabs Skrifter, 25:13)

Xenia Pauli Jensen og Lars Christian Lørbach
Jysk Arkæologisk Selskab i samarbejde med Moesgård Museum, i kommission hos Aarhus Universitetsforlag, 2010, 288 sider, 350 kr.

I dette bind diskuteres forholdet mellem våben og krig og den civile anvendelse af bue og pil til jagt eller økserne som værktøj til daglige gøremål.

LITTERATUR

Livet bliver ikke genudsendt, Carpe diem-temaet

Per Olsen
Syddansk Universitetsforlag, 2010, 456 sider, 298 kr.

Dette er den første skandinaviske bog med tekster om og litteraturvidenskabelige analyser af et uopslideligt og eviggyldigt emne i verdenslitteraturen. At plukke eller gribe dagen, nuet, øjeblikket er essensen i denne digtning, sammen med dens fokusering på tid, ungdom, kærlighed, eksistens og aldring. Det betyder, at der er tale om en stærkt sanselig og ofte meget formbevidst litteratur.

Det er her, det sner

Klimanotabiliteter, unge kongelige og skiftende statsministre fra hele verden. Alle har de set isbræen kælve i Ilulissat og besøgt Arktisk Station i Vestgrønland. Med god grund. Feltlaboratoriet har været centrum for uddannelsen af en hel generation af forskere.

Uden for stationen vajer det danske og det grønlandske flag side om side.

80 centimeter nede er jorden bundfrosen. Året rundt. Men permafrosten forhindrer ikke en næsten uvirkeligt grøn bund af engflora i at dække sletten ved Arktisk Station som et blødt tæppe.

Det er juli måned og højsæson for besøg på Københavns Universitets forskningslaboratorium på Diskøen ud for den vestgrønlandske kyst.

Gæsterne ankommer i en jævn strøm til Qeqertarsuaq/Godhavn med Disko Line fra fastlandet. Det velholdte røde træhus ligger i gåafstand fra den lille by med godt 1.000 indbyggere. Et hvidmalt hegn omkring stationen vidner om stedets ophøjede status. Træ er et eksklusivt byggemateriale på en egn, hvor buske og træer aldrig vokser til over knæhøjde.

Op imod 30 besøgende kan bo på Arktisk Station ad gangen. Et hold studerende fra hovedfagskurset i marinbiologi på Københavns Universitet udgør flertallet i disse dage. Også et par botanikere med tilknytning til Institut for Medicinalkemi på Farmaceutisk Fakultet bor >>

“Forskere har en stærk tilbøjelighed til at færdes mest blandt deres egne fagfæller på universitetet, men her mødes geologer og marinbiologer med botanikere, hvalforskere og klimaekspertter og diskuterer deres observationer over maden om aftenen”, siger Gunver Krarup Pedersen, lektor og medlem af Rådet for Arktisk Station.

“Med den globale opvarmning er det helt nødvendigt at lave klimamonitering, også om vinteren”.

Professor Reinhardt Møbjerg Kristensen, professor og formand for Rådet for Arktisk Station

>>

her, en seniorforsker fra GEUS, en gruppe geologer samt den tyske ph.d.-studerende Marc Lenniger.

Sammen med sin vejleder, lektor Gunver Krarup Pedersen fra Institut for Geologi og Geografi, er Marc Lenniger og specialestuderende Nikolaj Blichfeldt ved at forberede et fem uger langt ophold i felten. Første stop er ved Asuk på øens nordside, hvor gruppen skal studere marinmuddersten og deres aflejningsprocesser. Næste lejr bliver ved Kingittoq på sydkysten af Nuussuaq, hvor de skal indsamle prøver fra Atane Formationen. Den består af sandsten, muddersten og kullag, som blev aflejret i et meget stort

delta, der dækkede store dele af Disko og Nuussuaq i en del af Kridttiden.

Det er en erfaren ekspeditionsleder, som dirigerer indkøbene og tjekker satellittelefon, proviant, gummibådens stand, telte samt gps'er. Gunver Krarup Pedersen besøgte Arktisk Station første gang for 25 år siden.

Udveksling på tværs

“Området her ligger lige på grænsen mellem høj- og lavarktisk, og det giver nogle fantastiske betingelser for at forske i arktisk flora, fauna og landskabsudvikling. Arktisk Station er vigtig, fordi hele strukturen er på plads, når du ankommer til Diskoøen. Forestil dig, at man ankommer til en lille havn med alle sine kasser, skal finde et skib og chartre et mandskab, som kan bringe dig og hente dig igen ef-

ter flere uger. Det kan tage meget tid at få hele logistikken omkring et feltarbejde op at stå. Her har du komfortable rammer, hvor du kan forberede din tur. Du har et moderne veludstyret laboratorium og et bemannet vedligeholdts forskerskib – det er det, der skal sejle os og vores udstyr til både den første og den anden lejr i løbet af de kommende fem uger”, forklarer hun.

Gunver Krarup Pedersen har siddet i Rådet for Arktisk Station siden 1995. Rådet er sammensat af repræsentanter for flere grene af den naturvidenskabelige forskning og blev for få år siden udvidet med en antropolog, Kirsten Hastrup.

“Noget af det mest enestående ved Arktisk Station er den udveksling, som finder sted her mellem eksperter på tværs af alle fag. Forskere har en stærk tilbøjelighed til at færdes mest blandt deres egne fagfæller

80 centimeter nede er jorden bundfrossen. Året rundt. Ovenpå ligger den eneste naturvidenskabelige feltstation nord for polarcirklen, som fungerer hele året.

på universitetet, men her mødes geologer og marinbiologer med botanikere, hvalforskere og klimaekspertes og diskuterer deres observationer over maden om aftenen. Det er ikke mindst de rammer, der har givet Arktisk Station en særlig status, også blandt internationale forskere”, siger Gunver Krarup Pedersen.

Videnskab under neglene

Professor Reinhardt Møbjerg Kristensen er på vej hjem fra Arktisk Station. Han har været her knap en uge, står der i gæstebogen. Foruden at være verdensberømt polarforsker er han formand for Rådet for Arktisk Station. Og han er ikke i tvivl om, at stationen i forskningsmæssig henseende kan få en stigende betydning i fremtiden.

“Her foregår så meget vigtig forskning, fx omkring vinterhvalerne, ma-

rinplankton og dyre- og planteliv under sneen og isen om vinteren. Præcis her, hvor Arktisk Station er placeret, kan vi desuden observere klimaforandringerne på tæt hold, og inden de for alvor mærkes noget andet sted. Med den globale opvarmning er det helt nødvendigt at lave klimamonitering, også om vinteren. Vores registreringer af havis i Diskobugten viser fx, at to tredjedelen af isen er forsvundet i de sidste 20 år. Denne vinter var der slet ingen rigtig havis”, forklarer Reinhardt Møbjerg Kristensen.

“Arktisk Station har desuden været centrum for biologisk forskning i over 100 år og været med til at uddanne en hel generation af forskere inden for arktisk naturvidenskab. Det er her, de unge får videnskaben under neglene for alvor”, mener professoren. <<

CENTRUM FOR ARKTISK FORSKNING I OVER 100 ÅR:

Idéen til en forskningsstation på øen Disko opstod hos botanikeren Morten Porsild, der i 1898 og 1902 deltog i ekspeditioner til Vestgrønland. Han fik støtte til projektet om et permanent bemanded feltlaboratorium fra berømte polarforskere som Knud Rasmussen, Mylius-Erichsen og Fridtjof Nansen.

Private midler betalte opførelsen af bygningen, og driften kom på finansloven.

Fra grundlæggelsen i 1906 og 40 år frem fungerede Morten Porsild som stationsleder. I 1946 vendte han tilbage til Danmark. Syv år senere blev Arktisk Station overdraget til Københavns Universitet. Det er den eneste naturvidenskabelige feltstation nord for polarcirklen, som fungerer hele året.

Stedet var forbeholdt biologisk forskning frem til 1978, hvor fagfelterne også kom til at omfatte geologi og geografi.

Usikker fremtid for Arktisk Station

SÅ MEGET KOSTER ARKTISK STATION

- 3,7 millioner betaler Københavns Universitet årligt for driften af Arktisk Station.
- Heraf går 130.000 kroner til støtte til studerende, der tager hovedfagskurser på stationen.
- Derudover tilflyder yderligere cirka to millioner kroner årligt stationen, fx som eksterne midler fra udefrakommende forskningsprojekter eller i form af fondsstøtte til individuelle forskere, der bruger stationens faciliteter.

Reinhardt Møbjerg Kristensen var med på første kursus for zoologer på Arktisk Station i 1973. I dag er professoren også rådsformand for stationen, der kæmper for sin økonomiske overlevelse.

Feltstationer eller forskerstillinger?

Så barskt kan valget være, når økonomien til tider skal strammes yderligere på Københavns Universitets Naturvidenskabelige Fakultet.

I de senere år har det betydet lukninger af fx Frederikshavns Marinbiologiske Feltstation og den geologiske station på Bornholm. Biologisk Institut har ligeledes kastet håndklædet i ringen. Institutet sælger nu de to feltstationer på Læsø. Stationer, som i sin tid blev givet i gave til Københavns Universitet af en professor. Stationerne er billige at drive, men er blevet pålagt at betale husleje. Bliver Arktisk Station på Diskøen i Grønland pålagt det samme, eller skal universitetet ud i en spærunde mere, kan den arktiske forskning være i fare.

Det vurderer Reinhardt Møbjerg Kristensen, som, ud over at være professor i zoologi og internationalt berømt polarforsker, også er formand for Rådet for Arktisk Station.

Om tre år kan alting ske

“Set med forskerbriller kan jeg opregne 100 fantastisk gode grunde til, at universitetet for alt i verden ikke må lukke Arktisk Station, men universitetet er af forskellige årsager tvunget til at tænke meget mere i kroner og øre end i forskning. Allerede i dag er feltlaboratoriet på Diskøen afhængigt af eksterne midler, og bliver vi pålagt at betale husleje for vores egne bygninger og skibe, som det er sket på andre stationer, så er det vanskeligt at se, hvor vi skal finde de ekstra penge”, forklarer professoren.

Han var selv med på det allerførste kursus, som blev afholdt på stationen for zoologer i 1973. Siden boede han flere år på øen og passede sin forskning ved siden af jobbet som videnskabelig leder.

“Jeg var aldrig blevet polarforsker, hvis jeg ikke havde været med på det hold i 73, og det samme gælder for mange andre. Stedet har været centrum for arktisk interesse-rede biologer i over 100 år og uddannet en hel generation af forskere. Også internationale forskere benytter Arktisk Station til fx at oprette små minilaboratorier til molekylære undersøgelser og lignende. I år havde vi et internationalt team på 12 forskere boende, som alene arbejdede med spørgsmål vedrørende “Livets træ”. Til gengæld får vi så lov til at komme med på store amerikanske og tyske isbrydere helt op til Nordpolen i Det Arktiske Ocean. Der er masser af eksempler på udveksling af den karakter, som ikke er til at gøre op i penge”, siger Reinhardt Møbjerg Kristensen.

Arktisk Station var tæt på at blive udtaget til at blive et såkaldt “klimauniversitet” under Grønlands Selvstyre. Det smuttede. Store fonde har været interesseret i at støtte en udvidelse af stedet, og A.P. Møller og hustrus fond til almene formål har støttet med penge til forskningsskibet Porsild, som hører til stationen, samt til et forskningsprojekt om grønlandshvaler. Men ændres vilkårene, så stationen skal betale husleje til universitetet, kan fremtiden se sort ud.

“Det Naturvidenskabelige Fakultet har sikret økonomien tre år frem, men derefter kan alting ske”, understreger Reinhardt Møbjerg Kristensen. <<

UNDERVISNING VED ARKTISK STATION

Hvert år afholder Arktisk Station et kursus af 2-4 ugers varighed for hovedfagsstuderende i skiftevis botanik, zoologi, geografi og geologi ved Københavns Universitet

Typisk er deltagerantallet 12 studerende og 2 lærere. Visse kurser suppleres med gæster fra Grønland eller udlandet. Rapporter fra alle kurser findes på Arktisk Stations bibliotek.

“Der er så mange spændende muligheder i Grønland, hvis man er optaget af biologi, klima osv”.

Signe Lett, studerende

FORSKNING FOR BEGYNDERE

Diskobugten er et spektakulært sted at afprøve sin lyst til og sit talent for forskning. Hver sommer får biologi- og geologistuderende fra Københavns Universitet chancen på skift under et tre uger langt feltkursus i Arktis.

Det første syn, der mødte dem, da de for tre dage siden sejlede fra Ilulissat på fastlandet mod Diskøen, var drivende isbjerger og en hval, der slog med halen.

Velkommen til Grønland. Og til marin-biologisk feltkursus for fjerdeårsbiologistuderende ved Københavns Universitet.

De er i færd med at etablere et minilaboratorium i en container uden for stationens faste laboratorium. Ved siden af kostbart laboratorie- og computerudstyr ligger slanger, kasser, glas og bøtter spredt ud på jorden. Store blå baljer er ved at blive fyldt med vand fra havnen til fisk.

Signe Lett og Signe Larsen er del af en gruppe, der skal lave et projekt om alger. Lige nu venter de på, at forskningsskibet Porsild skal returnere med vandprøver fra Diskobugten. I mellemtiden viser de rundt på Arktisk Station: De trange sovebåse med westernstyle svingdøre, så man aldrig

er helt afskåret fra omverdenen, tørklosettet, den såkaldte skolestue med portrætter af stationens videnskabelige ledere igennem 100 år, spisesalen, som er veludrustet med et storkøkkens standardudstyr. Alt sammen kan godt lede tanken hen på gangfis og lejrskole, men stemningen er ganske seriøs blandt de unge biologer på feltkurset.

En måned og 4.500 kr.

“Vi har forberedt os meget grundigt hjemmefra, og vi bruger det meste af juli måned og 4.500 kroner på turen hertil. Vi skal hjem og skrive en længere rapport om vores studier i alger, så jo, vi tager kurset ret alvorligt”, siger Signe Lett.

Hun har indlogeret sig i pigernes sovesal sammen med sin medstuderende Signe Larsen. Det er for begges vedkommende første tur i Grønland.

“Arktisk Station bliver udgangspunktet for vores ophold. Vi skal også selv ud med skibet og samle vand til vores algeundersøgelser. Og senere skal vi nordpå og slå lejr for nogle overnatninger”, siger Signe Larsen.

Hun ville ikke gå glip af chancen for at besøge Diskøen som led i studierne. Men på nuværende tidspunkt har hun ingen planer om dykke dybere ned i den arktiske biologi.

Forskerambitioner har til gengæld den anden Signe.

“Der er så mange spændende muligheder i Grønland, hvis man er optaget af biologi, klima osv. Kurset er en slags begynderforskning og giver os en god mulighed for at afprøve, om feltet her er noget, man kunne tænke sig at beskæftige sig med på længere sigt. Jeg holder muligheden åben”, forklarer Signe Lett. <<

Hun lytter sig til ny viden om hvaler

Hvert år på samme tid i februar måned ankommer godt 1.800 grønlandshvaler til Diskobugten ud for Grønlands Vestkyst.

Måske kommer de op til 200 år gamle havpattedyr fra det nordlige Stillehav gennem Nordvestpassagen. Ingen ved det med sikkerhed. Og hvor de forsvinder hen, når de har ædt sig igennem bugtens store mængder plankton i nogle måneder, ved man også kun delvist, for satellit-sendinger har hidtil kun givet informationer om hvalernes bevægelse i Arktis ni måneder om året.

Nu er man imidlertid kommet et stort skridt tættere på at kunne kortlægge hvalens hele livscyklus.

I 2005 lykkedes det en ung ph.d.-forsker fra Københavns Universitet at lave de første tydelige lydoptagelser af hvalens sang om vinteren i mørket dybt un-

der isen ved hjælp af hydrofoner på bunden af havet. I vinter lykkedes det hende så for første gang også at tage en biopsi af en grønlandshval, så man i fremtiden kan sammenligne dna-prøver og finde ud af, om hvalerne er i familie med hinanden.

Bioakustik

Kvinden bag den opsigtsvækkende nye grundforskning hedder Outi Maria Tervo.

“Godt nok har man optaget hvalernes sang siden 50’erne, men udstyret og teknikken bliver hele tiden bedre, og selvom det er meget vanskeligt at arbejde på havet i den grønlandske vinter, er det nu også lykkedes at sætte sendere på nogle af dyrene, så vores viden om det enkelte individ bliver meget mere detaljeret. Ved hjælp af senderne har vi fulgt, hvor dybt hvalerne dykker, og hvordan de bevæger sig.

Med helt almindelige hydrofoner har jeg opdaget, at grønlandshvalen synger med flere stemmer, at sangaktiviteten varierer, afhængig af om det er sommer eller vinter, og at hvalen skifter sit sangrepertoire ud med et nyt hver eneste sæson”, fortæller hun.

Det er ikke nyt, at der bliver forsket i hvalerne i Diskobugten, hvor man i ti år har talt de store dyr og registreret deres adfærd. Men med bioakustikken fører Outi Maria Tervo forskningen i de store havpattedyr i en helt ny retning.

“Bioakustikken er en gammel videnskab, når det gælder fugle, men ikke når det gælder hvaler, hvor vi først nu kan følge dem tæt enkeltvis. I år prøver vi at linke de forskellige sange til bestemte dyr, og det er en fantastisk spændende måde at hente ny viden på. De bruger jo en masse

“Jeg formoder, det er kærlighedssange, den laver, for der må være meget på spil og en god belønning i den sidste ende”.

Med sin sang fortæller grønlandshvalen hidtil ukendte historier om det store dyrs kærlighedsliv, parringsleg og lange rejser under isen. Kvinden bag de første lydoptagelser i verden af havpattedyrets flerstemmige vinterrepertoire er biolog og ph.d.-studerende Outi Maria Tervo.

hjernekraft på at lave to simultane lyde på én gang. Og tænk, hvor meget tid og hjernekapacitet det kræver af hvalen at ændre på sin sang hver eneste sæson. Jeg formoder, det er kærlighedssange, den laver, for der må være meget på spil og en god belønning i den sidste ende”, siger den 30-årige ph.d.-studerende.

Fordel at komme fra lille by

Siden 2007 har Outi Maria Tervo fra sit stuevindue i et lille rødt træhus kunnet betragte grønlandshvalernes ankomst til Diskobugten og de drivende isbjerges majestætiske silhuetter få hundrede meter ude i havet. Boligen følger med jobbet som videnskabelig leder på Arktisk Station, der ligger lige uden for byen Godhavn – på grønlandsk Qeqertarsuaq – på Diskoøen.

Hendes arbejdsplads er den nordligst beliggende forskningsstation i verden med bemanding hele året. Foruden hende er yderligere to ansat på stedet.

Jobbet er en ph.d.-stilling, som typisk bliver besat for to-tre år ad gangen. Men selvom arktisk forskning er “hot” – for såvel geologer, klimaforskere, biologer og andre – er køen af folk, som står klar til at tage jobbet som forskningsleder på Arktisk Station, til at overse.

“Vi lever og arbejder isoleret heroppe. Det kan være vanskeligt at opbygge det netværk, som man får, når man færdes til daglig på universitetet. Det kan også være en udfordring at lokke familier til at bo her igennem længere tid. Jeg har den fordel, at jeg er vokset op i en lille >>

BLÅ BOG

Navn: Outi Maria Tervo

Alder: 30 år

Job: Forskningsleder ved Arktisk Station på Diskoøen ud for Vestgrønland

Uddannelse: Biolog og ph.d.-studerende ved Københavns Universitet

Privat: Bor sammen med sin kæreste Mads Christoffersen, bachelor i biologi, og ansat på hendes projekt og finansieret af fondsmidler fra Mærsk

Kendetegn: Nysgerrig, åben, målrettet

“Jeg er vant til at leve i et overskueligt samfund, hvor man bruger naturen meget”.

» by i Midtfinland med få mennesker og en meget stor natur. Jeg er vant til at leve i et overskueligt samfund, hvor man bruger naturen meget. Jeg er vant til at være ude hele året rundt, og mine hobbyer er også udenørs. Det, tror jeg, er væsentligt, hvis man skal kunne trives i Grønland. For mig er det et eventyr at være heroppe, og heldigvis har min kæreste det ligesådan, så jeg er heller ikke alene”, fortæller hun.

Hvaler gennem ørerne

Interessen for naturen har Outi Maria Tervo ikke fra fremmede. Hendes mor er også biolog, hendes far er skovfoged, og hendes søster ligeså. Selv begyndte hun at studere biologi i Østfinland med den ambition en dag at komme til de øde egne af Rusland, på den anden side af den finske grænse.

Hendes første besøg på Diskøen fandt sted i 2003, hvor hun indledte sine lydoptagelser under havet – uden at høre en lyd. I 2005 boede hun på stationen i vintermånederne, og da var der hul igennem til hvalerne for første gang. Kort efter blev hun tilbudt et månedlangt vikariat for stationens daværende videnskabelige leder. Og hun kunne lide at være på Diskøen.

“Det har altid været havet, der trak i mig – dyr frem for planter. Her bor jeg i et af de smukkeste, mest uberørte områder i verden og får lov til at bruge en stor del af min tid på at opleve hvalernes verden gennem ørerne. For 30 år siden troede man, at de var helt forsvundet fra de grønlandske farvande. Nu slår de med halerne 10-15 meter fra vores båd”, siger Outi Maria Tervo.

I stedet for den undervisningspligt, som normalt knytter sig til en ph.d., har den unge finne en række pligter i hverdagen på Arktisk Station. Hun skal fx tage imod forskere og studerende, som skal bo på stationen, foretage daglige målinger af skydække, snedybde, snedække og havis, sørge for, at stationens klima anlæg og laboratorium fungerer, og at skibet Porsild, som hører til stationen, har det udstyr, som gæsterne har brug for.

“Sommersæsonen er travlest, og jeg nyder meget at have kontakt med de andre forskere, som kommer herop. Men det er også dejligt, når der igen falder ro over stedet, og mørket vender tilbage. Det er i den periode, jeg kan fordybe mig i forskningen og tage ud på isen med mine hunde”. <<

DM-konference

FOLLOW THE MONEY

Bevillingerne til de danske universiteter er steget støt gennem de sidste ti år, men hvor strømmer pengene hen?

Tid og sted: Fredag 8. oktober 9.30 - 15.30, DM Nimbusparken 16, 2000 Frederiksberg
Tilmelding: Tilmeld dig senest fredag 1. oktober på www.dm.dk/kalender

Program

- 9.30 Registrering og kaffe**
- 10.00 Velkomst**
Ingrid Stage, formand for DM
- 10.05 Fremtidens finansiering af universiteterne**
Charlotte Sahl-Madsen, videnskabsminister
- 10.30 An analysis of changes in funding and spending patterns in Danish universities:**
 – The policy context
 – Results and implications of the financial analysis
 – International comparisons
Rebecca Boden, Professor of Critical Management, University of Wales Institute Cardiff og Sue Wright, professor i pædagogisk antropologi, DPU, Aarhus Universitet
- Spørgsmål og debat på dansk og engelsk**
Ordstyrer Ingrid Stage, formand for DM
- 12.30 Frokost**
- 13.15 Introduktion til workshoper om mulige konsekvenser for forskningsfinansiering**
Rebecca Boden, Professor of Critical Management, University of Wales Institute Cardiff og Sue Wright, professor i pædagogisk antropologi, DPU, Aarhus Universitet
- 13.30 Workshoper**
- 14.30 Kaffe**
- 14.45 Fremlæggelse og diskussion af resultater fra workshoper**
- 15.15 Perspektivering**
Ingrid Stage, formand for DM

Læs mere og tilmeld dig på på www.dm.dk/kalender

Ingrid Stage genvalgt som formand for DM

DM's første kvindelige formand, Ingrid Stage, kan sætte sig i formandsstolen i yderligere to år efter fredsvalg til formandsposten. Uden modkandidater er hun for sjette gang valgt som formand for DM og kan dermed se frem til sin 6. periode i spidsen for DM's 38.000 medlemmer.

Det står fast, efter at fristen for at indstille kandidater til DM's formandspost netop er udløbet.

Når Ingrid Stage påbegynder den kommende periode, er hun den DM-formand,

der har siddet næstlængst på posten i DM's 92-årige historie.

Ingrid Stage har masser af ambitioner og mål, der skal arbejdes hen imod de næste to år.

“Helt konkret begynder overenskomstforhandlingerne til november. Her vil DM's fokus være på tryk og ligestilling. Det vil være de såkaldte bløde krav, som vil fylde meget”, siger hun.

På det generelle plan har Ingrid Stage øjnene rettet på medlemmerne og den aktuelle situation i AC. “DM er og skal fort-

sat være en betydende organisation i AC. Det er herigennem, vi kan rejse vore politiske krav og gøre vores indflydelse gældende. Det er heller ingen hemmelighed, at konkurrencen om medlemmerne bliver stadig større, og den konkurrence skal vi være parate til at tage op. Heldigvis viser vores medlemstal, at vi er på rette vej. Vi runder snart 38.000 medlemmer, og dette tal stiger hvert kvartal. Derudover søsætter vi i slutningen af september en større profileringskampagne, som skal gøre opmærksom på DM”, siger Ingrid Stage.

DM indgår samarbejde med Jordbrugsakademikerne

En fortsat sikring af den bedst mulige interessevaretagelse for medlemmerne er baggrunden for en samarbejdsaftale mellem DM og Jordbrugsakademikerne.

En koordinering af de centrale politikområder, fælles netværksgrupper og fyraftensmøder og et samarbejde lokalt, blandt andet for studerende, samt fokus på klubdannelse og aftaledækning i den private sektor er en del af indholdet i den samarbejdsaftale, DM og Jordbrugsakademikerne (JA) netop har givet hinanden håndslag på.

Formænd og direktører fra de to foreninger skrev aftalen under ved en seance i DM den 14. september.

DM's formand, Ingrid Stage, siger om aftalen:

“Jeg er glad for denne aftale, som blandt andet tager højde for den brede vifte af ydelser inden for det fagfaglige område, som medlemmerne efterspørger, og som de i stigende grad vil efterspørge i fremtiden”, siger hun.

Hun understøtter i samme ombæring, at aftalen skal ses i lyset af de udfordringer, fagbevægelsen møder de kommende år. “Aftalen vil givetvis udvikle sig i årene fremover i takt med de udfordringer, vi som fagforeninger står over for i fremtiden”, siger hun.

Jordbrugsakademikerne, der blandt andre organiserer agronomer, landskabsarkitekter og miljøkemikere, har 5.500 medlemmer og er en del af AC.

DM GLÆDER SIG OVER COMEBACK TIL GRUPPEEKSAMEN

Videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen (K) arbejder på at genindføre muligheden for gruppeeksamen på de videregående uddannelser. Ministeren understreger dog, at det ikke bliver en kopi af den eksamensform, der blev afskaffet i 2005. Med den nye form for eksamen vil hun i højere grad teste de studerendes samarbejdsevner.

DM er positiv over for ministerens nye udmeldinger om at afskaffe det fem år gamle forbud.

“Der er ingen faglige argumenter for at fastholde forbuddet, hvilket både studerende, fagforeninger og erhvervsliv er enige om. Men egentlig kalder en sådan beslutning om afskaffelse og mulig genindførelse af gruppeeksamen på en større principiel debat”, siger formand for DM Ingrid Stage.

Glade smil hos Kirsten Holst (tv.), formand for Jordbrugsakademikerne (JA), og Ingrid Stage, DM-formand, efter underskrivelsen af samarbejdsaftalen. Foto: Pernille Siegumfeldt

Hans Christian Ørsted (1777-1851)

H.C. ØRSTED

Allerede som nybagt student sprang H.C. Ørsted ud som rebel og gik sine helt egne veje. Han opponerede bl.a. mod samtidens fremherskende atomteori – at atomer var byggeklodser med forskellige faconer, som lå i væsker med vekslende egenskaber såsom elektrisk spænding eller magnetisk tiltrækning. Den teori betegnede han som rent gætværk, og han argumenterede for, at disse egenskaber var immaterielle kræfter og derfor ikke i sig selv tilgængelige for empiriske undersøgelser. Men han var overbevist om, at deres virkning kunne undersøges eksperimentelt. “Det påviste han ved at føre en elektrisk leder hen over en magnetnål, hvilket fik nålen til at slå ud. Dermed havde han opdaget elektromagnetismen. Elektromagnetisme betyder, at elektriske og magnetiske kræfter kan kommunikere, og at det sker i et spiralformet elektromagnetisk felt”, forklarer Dan Charly Christensen, indtil for nylig lektor på Institut for Kultur og Identitet på RUC og forfatter til Ørsted-biografien “Naturens Tankelæser”.

Naturens tanker

Det er opdagelsen af elektromagnetismen, som har udødeliggjort Ørsted. Det

er mindre kendt, at han i første halvdel af 1800-tallet var en central skikkelse i dansk åndsliv på linje med Grundtvig og Kierkegaard. Videnmæssigt spændte han over hele det videnskabelige og kunstneriske spektrum, fra naturvidenskab til humaniora, teologi, musik og billedkunst, fortæller Dan Charly Christensen.

“Ud over at være naturvidenskabsmand i Nobelprisklassen stod han i spidsen for guldalderens tænkning ved at være igangsætter og redaktør af tidens førende tidskrifter. Han var smagsdommer på både det kulturelle og politiske område. Samtidig underviste han alle tidens store kunstmalere i lys- og farveteori”.

Ifølge Dan Charly Christensen havde Ørsted ikke selv blik for de enorme konsekvenser af elektromagnetismen. Han så naturvidenskab og kunst som to sider af samme sag, og det var hans holdning, at naturvidenskabelige opdagelser ikke skulle degraderes til at spille tjenestepige for tekniske opfindelser.

“Han kaldte naturlovene for “naturens tanker”, og med det mente han, at forståelsen af disse tanker var helt afgørende for den almene dannelse – for at hvert enkelt

menneske kunne forstå den omgivende og deres egen indre natur”.

Teknologisk revolution

Men det ændrer ikke ved, at opdagelsen af elektromagnetismen revolutionerede fysikkens verdensbillede. Den blev startskuddet til et helt nyt forskningsfelt, som satte den engelske forsker Faraday på sporet af, at en magnetisk kraft kan påvirke et elektrisk kredsløb, hvorved der fremkaldes induktion. Dermed var dynamoen og elmotoren en realitet. Induktion åbner ligeledes for produktion af elektricitet i et kraftværk, uanset om det sker ved hjælp vind, vand, kul, uran eller en helt femte energikilde.

Ifølge Dan Charly Christensen er Ørsteds opdagelse også et afgørende udgangspunkt for udviklingen af stort set al den elektronik, vi kender i dag: fra telefoner til fjernsyn og til avanceret elektronik i biler.

“Elektromagnetismen ændrede menneskehedens liv lige så meget, som dengang vi lærte at tæmme ilden, og der er på den baggrund ingen tvivl om, at Ørsted er en af verdenshistoriens allerstørste videnskabsmænd”. <<

“Det virkede fuldstændigt absurd”

Ledige med en gennemsnitsalder på omkring 50 år skulle lære at balancere med søm på et aktiveringskursus, fortæller DM-medlem Inger Staahl, som har mistet troen på aktiveringssystemet.

Hvis du lærer at balancere med søm, så optimeres din chance for at få et arbejde.

Det var opgaven til DM-medlem Inger Staahl og knap 20 andre kursister, da de mødte første dag på et 4-ugers aktiveringskursus hos den private jobaktør IKU/Capacent i Køge. En af de omkring 20 private jobaktører, der får penge fra det offentlige for at aktivere ledige i hele landet.

At balancere med søm er blot endnu en af en række opsigtsvækkende metoder, som private jobaktører øjensynligt bruger for at aktivere ledige. Flere ledige har også fortalt om aktiveringskurser, hvor de skal finde ud af, hvilken fugl de er.

“Vi fik udleveret 10-12 søm, som vi skulle få til at balancere på hinanden. Det skulle ryste os sammen som gruppe, ligesom på et personalekursus i samarbejde. Det virkede fuldstændigt absurd”, fortæller Inger Staahl om starten på sit aktiveringskursus.

Opgaven bestod i, at kursisterne skulle få de mange søm til at balancere på ét søm, som var slået i en træplade. Løsningen blev, at der skulle ligge et søm på tværs af det søm, der var slået i træpladen,

mens resten af sømmene skulle balancere på de to første søm. Det gik der tre timer med.

“I forvejen var folk hovedrystende over for overhovedet at være sendt på det aktiveringskursus, hvor vi skulle lære at skrive ansøgninger og at lave et cv. Gennemsnitsalderen på holdet var omkring de 50 år, og langt de fleste havde et langt og aktivt arbejdsliv bag sig. De skal ikke lære at skrive ansøgninger, men have hjælp til at finde eller skabe kontakt til en virksomhed, der vil give dem et job”, siger Inger Staahl.

Den opgave viste sig dog åbenbart umulig. For beskeden fra IKU/Capacent til alle kursisterne på den første dag af aktiveringskurset “Virksomhedskontakten” var: Det er ikke muligt få kontakt til virksomhederne. Derfor skulle kurset gå med at lære at skrive ansøgninger, undrer Inger Staahl sig.

Jeg skal ikke opkvalificeres

IKU/Capacents lokaler var desuden lejet ud kl. 9-12 samtlige de 4 uger, som kurset varede. Derfor skulle kursisterne gå fra IKU's lokaler til Køges lokale Brigdecen-

ter, hvor dagens aktiveringskursus i stedet for skulle finde sted.

“Her sad vi ved små ustabile bridgeborde, som bestemt ikke egnede sig til at tage notater ved. Derefter kunne vi gå tilbage til IKU's lokaler, hvor vi sad i et lille rum med 12 pc'er, som af og til virkede, fortæller Inger Staahl.

Hun er uddannet korrespondent i engelsk, men blev træt af det sekretærarbejde, som uddannelsen førte med sig, og valgte derfor at læse videre på RUC og Københavns Universitet. Samtidig med studierne arbejdede hun hver dag fra kl. 6 til 10 om morgenen som postbud. I 1997 blev hun færdig som cand.mag. i filosofi og historie, men kom ud til stor arbejdsløshed for humanister. Da hun og hendes mand fik deres første barn – i dag har de tre – flyttede familien i 1999 fra det indre København til landlig idyl i Stubberup tæt ved Borup by i Køge Kommune. Inger Staahl fik forskellig slags arbejde gennem et vikarbureau, blandt andet hos Novo Nordisk og mobilskabet Ericsson, hvor hun var med til at opbygge WAP-afdelingen i år 2000. Hun ville dog hellere beskæftige sig >>

A large pile of metal nails is shown on a wooden surface. The nails are arranged in a somewhat chaotic but structured manner, with many pointing upwards and some lying flat. The lighting is dramatic, highlighting the metallic texture and the sharp points of the nails. The background is dark, making the nails stand out.

Hvis du kan lære at balancere med søm, så optimeres din chance for at få et arbejde. Det var budskabet fra privat jobaktør i Køge.

“Jeg havde fået lige så meget ud af at blive sat til at løbe på marken her udenfor”.

“Vi fik udleveret 10-12 søm, som vi skulle få til at balancere på hinanden. Det skulle ryste os sammen som gruppe. Det virkede fuldstændigt absurd”.

» med personale og læste derfor til merkonom i personaleadministration på Niels Brock. Derefter blev det til blandt andet lidt over et års barselsvikariat som konsulent i DM. Herefter hendes første faste job i Høje-Taastrups personaleafdeling, inden hun vendte tilbage til fagbevægelsen og fik arbejde hos FOA. Her knoklede hun i to år, indtil stillingen pludselig blev nedlagt på selve arbejdernes festdag i 2009. Inger Staahl er nu igen ledig.

“Jeg skal ikke opkvalificeres til at skrive ansøgninger. Jeg har søgt masser af arbejde og også været til hen ved 20 jobsamtaler. Jeg har desuden mange års erfaring på arbejdsmarkedet, så jeg mangler bare lige det sidste lille skub for at komme tilbage. Jeg har ikke brug for et kursus i at skrive ansøgninger og cv. Men det bliver der ikke taget højde for i systemet og på et sådant aktiveringskursus”.

Ulovlig aktivering

Aktiveringskurset ledte ikke til arbejde for Inger Staahl. På grund af lovgivningen blev hun i stedet rykket op i matchgruppe 2 og skulle nu kontrolleres oftere. Kort tid efter var fristen for aktivering igen nået, så derfor skulle hun på et nyt kursus, hvor hun denne gang skulle undervise ledige i at søge arbejde og i at tale med arbejdsgivere.

“Så jeg blev sendt i fire ugers virksomhedspraktik igen hos IKU/Capacent, men nu som underviser og denne gang i Ring-

sted. Jeg tænkte, okay, nu har jeg været aktiveret to gange på et år og kan få lidt fred fra systemet til at søge arbejde, fordi jeg så har levet op til lovgivningens krav”, konstaterer Inger Staahl.

Lederen af kurset var ansat med løntilskud. Hun gjorde alt for at bevise sit værd og overtrådte endda loven, forklarer Inger Staahl.

“Lederen ringede rundt og tilbød ledige fra kurset til alt muligt slags arbejde. Hun ringede også på opslåede stillinger, hvilket er ulovligt. Man må ikke ringe til virksomheder, der har opslået en stilling, og tilbyde ledige som gratis arbejdskraft af en måneds varighed for derefter at få dem ansat på løntilskud i en måned. Men det gjorde hun. Og hun ville også have mig til at gøre det, men det skulle jeg ikke nyde noget af, så det nægtede jeg”, siger Inger Staahl.

Går en lang tur

Inger Staahl har efter mange måneders ledighed ikke meget til overs for aktiveringssystemet. Ud over sin a-kasse synes hun ikke, der er meget hjælp at få som ledig. Sidst hun tjekkede jobnet.dk, var der 210.000 cv'er og knap 6.000 stillinger. Selv vikarbureauerne melder pas. Det virker håbløst. Hun understreger dog, at det ikke hjælper at blive irriteret over, hvordan systemet er indrettet.

“Jeg har affundet mig med det, og når jeg bliver for irriteret, så går jeg mig en tur. Det er der jo heldigvis rig mulighed for herude”, siger hun og slår ud med armen mod det store vinduesparti fra husets 1. sal, hvorfra man kan se solen kaste et smukt, diset skær over langstrakte grønne marker, bøgeskov og den lille sø tæt ved husets baghave.

“Når man sender ledige med vidt forskellig uddannelse og baggrund i aktivering på sådanne massekurser, mister aktiveringen fuldstændig sin relevans. Jeg havde fået lige så meget ud af at blive sat til at løbe på marken her udenfor”, siger Inger Staahl.

Regeringen forkortede dagpengeperioden per 1. juli 2010 til to år. Seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at der i juli måned var en stigning på 5.800 personer i aktivering til nu samlet 58.000 arbejdsmarkedsparate personer i aktivering.

I dag har Inger Staahl knap et år og ti måneders dagpenge tilbage. Hendes mand har heldigvis et fast og godt lønnet arbejde, men hvis hun mister retten til dagpenge, kan den lille familie blive tvunget til at revurdere situationen.

Køge Kommune har ligesom Inger Staahl tydeligvis heller ikke været tilfreds med den private jobaktør. Virksomheden har ikke fået fornyet sin kontrakt med kommunen. Inger Staahl fortsætter med at skrive ansøgninger, men venter bare på en ny opringning fra kommunens jobcenter, som vil tildele hende en ny privat jobaktør.

“Så bliver det spændende at se, hvad jeg så bliver udsat for denne gang”, siger hun. <<

KLUB FOR KLOGE KVINDER

For at få adgang til netværket KarriereVeninder.dk kræver det, at du har færdiggjort eller er i gang med en videregående uddannelse. Men så er der også dømt målrettet netværk med kvinder, der har fokus på karriere og relationer.

Formålet med netværket er, at medlemmerne socialt og professionelt kan drage nytte af hinanden.

Anja Bjerger Simonsen, der har været medlem af KarriereVeninder siden opstarten, fortæller: "Adgangskravet om en videregående uddannelse betyder, at medlemmerne i høj grad har fælles værdier i relation til karriere, netværk og sociale relationer. Jeg kan ubekymret møde

op til arrangementer, hvor jeg ikke kender nogen i forvejen, for det viser sig altid, at der er flere, jeg er på bølgelængde med".

Rikke Laursen startede netværket, da hun i forbindelse med jobskifte flyttede fra Jylland til København og skulle i gang med at opbygge en ny omgangskreds. Hun erkender, at adgangskravet kan synes hårdt. "Der findes mange dygtige og inspirerende kvinder, der ikke lever op til uddannelseskrauet, og som ville være en gevinst at have med i netværket. Det ændrer dog ikke på, at adgangskravet samlet set skaber en god ramme for netværket", siger hun.

95 % af medlemmerne søger et professionelt netværk via KarriereVeninder, mens 67 % også søger et socialt netværk. *mt*

WWW.KARRIEREVENINDER.DK

Aktivitet: Laver professionelle og sociale arrangementer for veludannede kvinder

Medlemmer: Cirka 1.815 medlemmer siden den 9. august 2010

Adgangskrav: Kvinder på mindst 23 år, der har færdiggjort eller er i gang med en videregående uddannelse

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Grønlands selvstyre

Læs mere på www.nanoq.gl

EU VIL BREMSE UNGDOMSARBEJDSLØSHED

Krisen har ramt unge europæere hårdt. I øjeblikket går hver femte arbejdsløs, mens det for Danmarks vedkommende gælder for 12 procent af de unge under 25. Det problem skal EU's milliardfonde nu forsøge at dæmme op for. EU-Kommissionen har netop præsenteret en plan om at øremærke de godt 500 milliarder kroner i sin sociale fond til projekter, der kan bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden. Pengene skal bl.a. bruges til at stille garantier til rådighed for uddannelser, job og praktik til lærlinge.

It-kvinder til tops

I Norge har it-branchen i snart tre år arbejdet målrettet for at få kvinder til tops i virksomhederne. Nu forsøger branchen herhjemme at gøre nordmændene kunsten efter ved at sætte et talentprogram efter norsk model i søen. Programmet indeholder blandt andet mentoring, workshops med kvindelige rollemodeller samt et egentligt uddannelsesforløb, der skal udvikle talenterne både personligt og professionelt. I Norge tager man i denne måned hul på fjerde runde af talentprogrammet i it-branchen, og erfaringen viser, at 50 procent af deltagerne opnår øget budgetansvar, og 24 procent bliver topledere. Fotoet viser en af de norske kvindelige rollemodeller.

OVERARBEJDE KRÆVER HØJT KONDITAL

Er du mand, og har du lange arbejdsdage, er det en god idé at tjekke dit kondital. Er det lavt, lever du med en øget risiko for at dø af en hjerte-kar-sygdom.

Det er forskere fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Bispebjerg Hospital og Syddansk Universitet, der står bag en undersøgelse, som nu er offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift Heart. Forskerne har fulgt 5.000 mænd i 30 år og inddelt dem i grupper efter deres kondital. De to grupper med højest kondital havde ikke forhøjet risiko for hjerte-kar-sygdomme, selv om de arbejdede mere end 45 timer om ugen. Gruppen med lavest kondital og lange arbejdsdage var derimod i farezonen, også når man tager højde for fysiske krav i arbejdet og socioøkonomiske forhold.

INVESTERINGER TØRRER UD

Det er blevet mindre attraktivt for udenlandske virksomheder at investere i Danmark, og økonomer frygter, at vi dermed også går glip af tusindvis af videnstunge arbejdspladser. På en rangliste fra OECD bliver Danmarks konkurrenceevne m.h.t. at lokke de udenlandske investorer placeret på en 12.-plads mod en 10.-plads i 2008. OECD's tal viser samtidig, at danske virksomheder sender langt flere investeringskroner ud af landet, end udenlandske virksomheder sender den anden vej. Det skriver Dagbladet Børsen.

“Måske skulle vi alle gøre en indsats for at frigøre os fra det omsiggribende elektroniske tyranni ... dette, at vi ikke kan have et roligt øjeblik, at vi ikke kan sætte os med en avis og et stykke musik ... væk fra rotteræset, væk fra dødfødte ambitioner og banaliteter”.

Per Nyholm, kommentator og journalist, i Jyllands-Posten

Stresset? Stop op! Træk vejret dybt. Betragt din ledelse. Den er sandsynligvis årsag til de fleste problemer. Kig så ud til siden. Her sidder kolleger. De

kan blive dine allierede, hvis du vil kæmpe for et bedre arbejdsmiljø. Velkommen til tredje del af Magisterbladets serie om

stress. Serien hviler på en omfattende undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø hos DM's medlemmer i private virksomheder. 990 personer

har svaret på flere hundrede spørgsmål om arbejdsliv på godt og ondt. Undersøgelsen er foretaget af CASA for DM Privat.

Stresspolitik bliver i skuffen

Luftsteg og vindfrikadeller. Mange virksomheder har formuleret deres helt egen opskrift på et arbejdsliv uden stress. Nogle opskrifter er oven i købet gode. De bliver bare ikke brugt.

Scenen er sat. Alle er mødt op. Nu sidder de og venter. Direktion, mellemledere, medarbejdere. En topleder siger velkommen og giver ordet til DM's udsendte konsulent i stress.

En halv time senere er lokalet blæst for ledere. Topledelsen er gået, mellemlederne har fulgt trop. Kun medarbejderne sidder tilbage for at deltage i en halv dags oplæg og debat om stress og strategier.

Sådan går det i virksomhed nummer 1. Sådan går det også i virksomhed nummer 2. Men i virksomhed nummer 3 bliver ledelsen siddende. Forklaring?

Denne virksomhed havde lige mistet to nøglearbejdere. Begge medarbejdere var sygemeldt på ubestemt tid efter sammenbrud, fremkaldt af stress.

“I de to første virksomheder var velviljen hos ledelsen stor. Ellers havde man ikke

ønsket at bruge en halv arbejdsdag for en masse medarbejdere til at forebygge stress. Men i den tredje virksomhed stod ledelsen med et konkret problem, som den var nødt til at løse, hvis virksomheden skulle overleve. Her havde man på en brat og ubehagelig måde opdaget, hvad stress kan koste på bundlinjen”, fortæller DM's konsulent i arbejdsmiljø Lisbeth Møller.

Stressede uden støtte

Meningerne er delte blandt DM's medlemmer, når det gælder deres egen virksomheds evne til at tage hånd om stressramte medarbejdere. Det viser en undersøgelse fra CASA af det psykiske arbejdsmiljø. >>

“Stress opstår typisk, fordi ansvar og indflydelse ikke følges ad”, siger erhvervspsykolog Majken Matzau. Foto: Børsens Forlag.

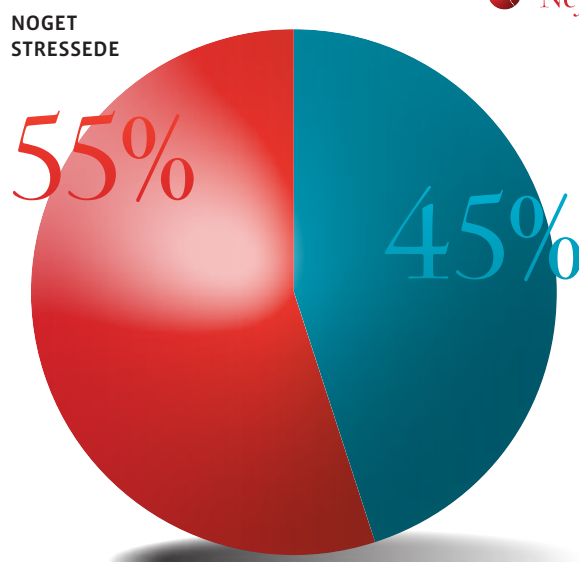
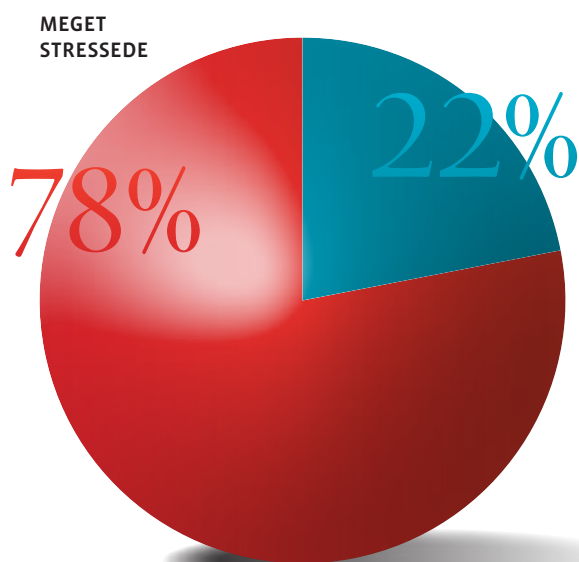

STRESSEDE SAVNER STØTTE

CASA spurgte: Synes du, at din arbejdsplads er god til at tage hånd om medarbejdere, der er ramt af stress? Svarene afhænger af eget stressniveau.

● Ja

● Nej

» Svarene fra DM's privatansatte medlemmer falder i to nogenlunde lige store grupper. Den ene halvdel svarer "ja" til, at deres virksomhed er god til at tage hånd om stressramte medarbejdere. Den anden halvdel svarer nej.

Om man svarer ja eller nej, afhænger især af ens eget stress-niveau. Blandt undersøgelsens stressede medarbejdere mener kun to ud af ti, at virksomheden er god til at håndtere stress.

Svarene overrasker ikke erhvervspsykolog Majken Matzau:

"Flere og flere virksomheder har stresspolitikker og stresskurser, men anstrengelserne er tit forgæves, fordi de ikke er forankret i konkrete, daglige, fastlag-

te strategier for, hvordan ledelse, HR og medarbejder skal agere. Ofte består en virksomheds stresspolitik i nogle vage formuleringer om, at "man skal vise hensyn og hjælpe hinanden" og "at en medarbejder skal kontakte sin nærmeste leder, hvis han eller hun føler sig stresset". Den type stresspolitik er uprofessionel og gavner ikke arbejdsmiljøet ret meget, fordi den placerer ansvaret for stress alene hos medarbejderen. Og stress er *ikke* bare medarbejdernes ansvar. Stress er ledelsens ansvar", fremhæver Majken Matzau.

Ledere hjælper sjældent

Alligevel vil en mellemlider alt for sjældent reagere ansvarsfuldt og fornuftigt,

hvis han eller hun bliver opsøgt af en stresset medarbejder.

"Mellemlideren vil typisk henvise problemet til medarbejderens privatliv, det kan være en skilsmisse eller en forælders dødsfald eller problemer med børnene", siger DM-konsulent Lisbeth Møller.

En anden klassisk reaktion fra ansvarsforråkkede ledere er ifølge Majken Matzau myten om den perfektionistiske medarbejder.

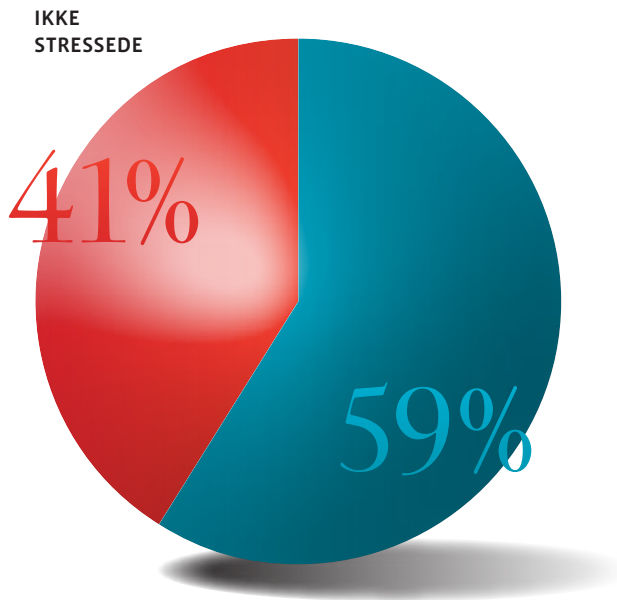
"Myten går ud på, at det især er meget ansvarsbevidste perfektionistiske medarbejdere, der får stress. Ny forskning viser, at det er forkert, men myten trives alligevel på direktionsgangene, blandt de stress-

"Man skal ikke vente for længe med at drage konsekvensen af et dårligt psykisk arbejdsmiljø – det kan være svært at komme ovenpå igen så hurtigt, som man gerne vil".

Kommentar fra DM-medlem

“Man har som stressramt INGEN rettigheder, hvis ens private arbejdsplads ikke er indstillet på dialog”.

Kommentar fra DM-medlem

ramte selv samt blandt mange behandlede”, fortæller hun.

Stress er strukturelt

Stressramte medarbejdere er dyre for virksomheden. Tid, viden og udvikling går tabt under månedlange sygemeldinger. Så hvorfor bliver virksomheder ikke bedre til at håndtere stress?

Majken Matzau:

“Stress er strukturelt. Man får som medarbejder ansvar for at løse en opgave, uden at indflydelsen følger med. Man kan ikke hyre og fyre, man er afhængig af bidrag fra andre afdelinger, man kan ikke ændre projektets formulering, og man har altid for få ressourcer.

Alligevel står man med det fulde ansvar for, at et projekt lykkes. Det er skæve og svært gennemskuelige vilkår, og det er i høj grad stressfremkaldende. Mellemlederne er selv medarbejdere og har det samme problem. Det er meget svært at lave om på, da de arbejder i det samme hierarki”, siger erhvervspsykolog Majken Matzau.

DM's konsulent i psykisk arbejdsmiljø, Lisbeth Møller, siger efter mange års samtaler med stressede medlemmer:

“Generelt er lederne enten selv for travle til at tage hånd om stressramte medarbejdere, eller de er for uoplyste eller for ligeglade. Dårlige ledere bliver jo sjældent fyret”. <<

FÅ HJÆLP FRA DM

DM kan ikke skaffe dig nye ledere, men du kan få hjælp til at håndtere de chefer, du har. Ring på 38 15 66 00 og spørg efter en af DM's arbejdsmiljøkonsulenter.

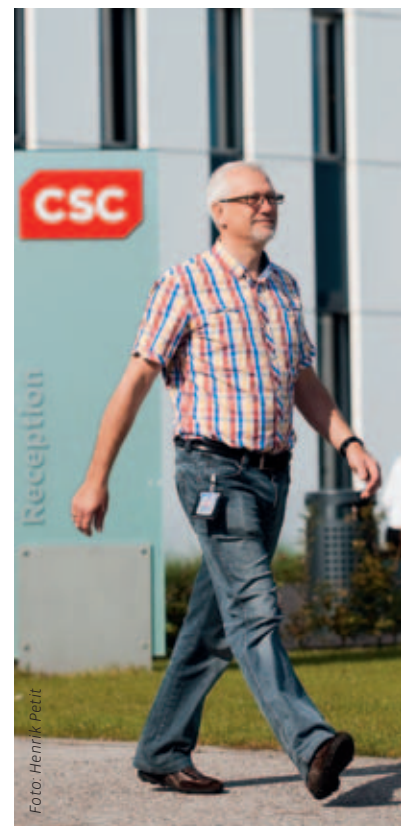

Foto: Henrik Petit

“De personer i firmaet, der har hjulpet mig, fortjener al mulig ros”, siger Carsten Lauge fra CSC. Hans historie er usædvanlig. Læs den på næste side.

Fem måneder tog det, før Carsten Lauge var rask nok til at genoptage sit arbejde på CSC. Hans optræning til fuld tid tog yderligere fire måneder. “Før jeg gik ned med stress, ville jeg aldrig have troet, at firmaet ville have støttet en stressramt så langt og så meget”, siger han i dag.

Blød landing efter

Begyndelsen på historien kender vi alle. Vi har hørt den, læst den, måske oplevet den.

Begyndelsen på historien handler om for mange opgaver, for få timer, begyndende personlige konflikter, søvnløshed, hukommelsesbesvær, irritabilitet, bekymrede blikke fra de nære og kære i familien. Måske også fra kolleger.

Næste trin virker sikkert også bekendt. Den stressramte bryder sammen. Historien har to varianter. Det overbelastede menneske bryder sammen og græder og kan ikke holde op igen. Version 2: Det overbelastede menneske bryder sammen og går i stå. Rødt-lys-stop! Midt i livet.

Lammelsen kan ramme, mens man står under bruseren, sidder i bilen eller står midt på sit eget stuegulv. Ofte sker det på en hverdag.

For Carsten Lauge Pedersen skete det ved morgenbordet.

“Jeg sad bare og stirrede ud i luften. Jeg kunne ikke rejse mig. Jeg vidste, at jeg burde rejse mig og gå på arbejde. Men jeg kunne ikke. Jeg *kunne* simpelthen ikke”, husker han.

Tredje fase virker sikkert også bekendt. Sygemelding, psykologhjælp, hvile, restitution. Dag for dag. Måned for måned.

Men det er den fjerde fase, der gør Carsten Lauges historie speciel.

Positiv overraskelse

Fjerde fase i en typisk stresshistorie forløber sådan her: Forudsat at den stressramte ikke er blevet fyret som tak for sin store arbejdsindsats, møder den nu næsten raske medarbejder på jobbet igen. Måske på nedsat tid, men mere typisk med en ikke nærmere defineret besked fra ledelsen om, at “du må jo gå lidt tidligere, hvis det bliver for meget”. Sikkert velment.

Ellers er alt ved det gamle. Gamle arbejdsopgaver. Gamle forventninger. Gamle konflikter. Et halvt år senere går det galt igen. Stress, sammenbrud, sygemelding.

Carsten Lauge (t.h.) er tilbage i sit job som chefkonsulent i CSC takket være blandt andre personaleudviklingschef Kaj Flyger. Foto: Henrik Petit.

hård stress

Denne gang vender den stressramte ikke tilbage. Hverken til virksomheden eller til arbejdsmarkedet.

Derfor er Carsten Lauges historie speciel. Han mødte åbenhed, forståelse og støtte fra sin arbejdsgiver.

“Før jeg gik ned med stress, ville jeg aldrig have troet, at firmaet ville have støttet en stressramt så langt og så meget”, siger han i dag.

CSC's håndtering af hans tilbagevenden var gennemtænkt, aftalt, gradvis og hensynsfuld.

“Jeg er blevet meget positivt overrasket og synes virkelig, at de personer i firmaet, der har hjulpet mig, fortjener al mulig ros”.

Faste aftaler gav ro

Carsten Lauge vendte tilbage til sin gamle virksomhed, men næsten alt andet var nyt. Han fik ny afdeling, ny chef, nye opgaver, nye omgivelser, ny arbejdstid.

Det skete efter møder med tillidsrepræsentant, stressvejleder, personaleudviklingschef, afdelingschef og i samarbejde med læge og psykolog.

“For mig har mulighedserklæringen fungeret godt. Den betød, at vi sammen fik lagt en ramme for tempoet i min tilbagevenden samt forskellige andre forhold som for eksempel nyt arbejdsområde, en ugentlig hjemmearbejdsdag, opfølgning og oplæring”, fortæller Carsten Lauge, der nu har arbejdet for CSC Danmark i lidt over 11 år.

Hans titel er stadig chefkonsulent. Hans job er fortsat at analysere og planlægge edb-programmer for store statslige kunder. Men i den nye afdeling var der

planlagt kurser og afsat penge til følop-læring.

“Man var meget accepterende i forhold til min langsomme tilbagevenden, og jeg styrede det selv, hvis jeg havde behov for at gå tidligere hjem. Den plan, der blev lavet i samarbejde med psykolog og læge, blev accepteret fuldt ud”, siger Carsten Lauge om sit første forsigtige gensyn med

arbejdslivet på CSC.

På det tidspunkt havde han været sygemeldt i fire måneder, fra

juni 2009 til oktober 2009. I november arbejdede han på kvart tid, i december på halv tid, i januar på trekvart tid. Først i april kom han op på fuld tid, bortset fra nogle feriedage, som han brugte til at holde fri en dag om ugen.

Nyt liv i balance

I dag har den 53-årige chefkonsulent glæde af CSC's seniorordning. Hvis man er over 52 år og har været ansat i mindst ti år, kan man gå på nedsat tid med fuld pension og delvis kompensation for lønledgangen.

“Nu er balancen mellem arbejde og fritid god. Jeg er glad for at gå på arbejde, og jeg er glad for min familie og min fritid, hvor jeg løber, sejler og mediterer”, siger Carsten Lauge, der tvivler på, at han igen vil køre sig selv så langt ud, at han bliver syg. I dag stiller han sig selv det samme spørgsmål flere gange om dagen.

“Det lyder: “Hvordan har jeg det egentlig lige nu?” Og det får mig til at stoppe

op. Hvis jeg begynder at stresse, opdager jeg det og kan skrue ned og prioritere og bringe mig selv i balance”.

Stress kan ramme enhver

Femte fase i Carsten Lauges historie kunne være, at han uddannede sig som stressvejleder i CSC Danmark? Desværre. Forkert gæt.

Det var lige præcis det, han var, da han selv gik ned med stress. På det tidspunkt havde han fulgt flere kurser og selv holdt mellem 25 og 50 oplæg for kollegerne på CSC Danmark.

“Jeg er et alt for godt eksempel på, at det ikke er nok at vide noget om stress. Jeg kendte alle symptomerne på stress, og jeg genkendte dem sådan set også hos mig selv, men jeg viftede dem væk. Jeg følte mig stærk og i kontrol. Måske var jeg også lidt stolt af, at jeg kunne magte det hele. Jeg lyttede ikke til min krop eller til min kone eller til mine kolleger. Jeg lod det køre, indtil min krop og min psyke bare lukkede ned, og jeg sad og stirrede ud i luften”, siger han og vender igen tilbage til sin virksomheds måde at håndtere hans nedbrud på.

“Det har været fantastisk at opleve den støtte, jeg har fået af mit arbejde og især min personaleudviklingschef både under mit fravær, og da jeg kom tilbage. Uden den støtte har jeg svært ved at se, hvordan jeg skulle have klaret det. Stress rammer jo præcis de mentale funktioner, man som akademiker har allermest brug for i sit job, nemlig hukommelse, koncentrations-evne, overblik og så videre. Og det tager rigtig lang tid at blive hel igen”. <<

“Det tager rigtig lang tid at blive hel igen”.

“Jeg er et alt for godt eksempel på, at det ikke er nok at vide noget om stress”.

Sidste frist for debatindlæg til nr. 16 er mandag den 27. september kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk. Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Længere indlæg i form af kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

UNIVERSITETSLÆRERNES OPFATTELSE AF STUDIEKVALITETEN – EN TROVÆRDIG UNDERSØGELSE?

For nylig fik jeg pr. mail en opfordring til at deltage i en web-enquete om studiekvalitet. Afsenderen var Forskerforum/DManalyse i samarbejde med dagbladet Information. Studiekvalitet er et væsentligt spørgsmål, og jeg ville gerne medvirke, men da jeg gik i gang med at besvare skemaet, blev jeg skuffet. Spørgeskemaet var dårligt udformet, flere steder var der mere end ét spørgsmål indeholdt i det samme afkrydsningsfelt, et sted manglede et ord i spørgsmålsteksten, og en del af spørgsmålene virkede, som om de ville blive svære at tolke. Jeg så derfor ingen mening i at besvare skemaet, men sendte i stedet en mail til DManalyse, hvori jeg forklarede mine betænkeligheder. Denne mail har jeg aldrig fået svar på.

Jeg ringede også til journalist Jørgen Øllgaard på Forskerforum, som fortalte, at skemaet var blevet til i en vis hast, og at det aldrig havde været tanken, at det skulle være "videnskabeligt". Han bad mig sende mine indvendinger og tilbød mig i øvrigt, at han gerne ville bringe et interview med mig om min kritik af undersøgelsens design. Dette takkede jeg ja til og sendte ham umiddelbart efter en mail med mine væsentligste kritikpunkter.

Nu er resultatet så offentligtgjort i Forskerforums septembernummer, hvor professorerne Niels Egelund og Hanne Leth Andersen tolker på resultaterne. Sidstnævnte bemærker selv, at et af spørgsmålene er "lidt uklart stillet – med flere spørgsmål i ét" (s. 25), og de gør begge opmærksom på, at nogle af svarene er meget spredte og polariserede. De to professorer tolker efter min opfattelse meget frit på resultaterne, hvilket vel til dels kan tilskrives den manglende præcision i spørgeskemaet.

Jeg mener, at denne undersøgelse er under al kritik: Et upræcist og dårligt formuleret spørgeskema, som kun er besvaret af hver fjerde adspurgte (der er sendt skemaer ud til 3.300, og 850 lærere med mere end tre års erfaring har svaret – langt hovedparten fra humaniora og naturvidenskab), bruges til at konkludere håndfast på, hvad "universiteternes lærerstab" mener om de studerendes akademiske niveau, studiekvaliteten og det mulige pres fra taxametersystemet.

(Alt dette ville jeg gerne have nævnt i Forskerforum, men jeg fik aldrig den lovede mulighed. Ifølge Jørgen Øllgaard havde han misforstået mig eller forvekslet mig med en anden og troet, at jeg alligevel ikke ville medvirke. Hvordan en sådan misforståelse skulle være opstået, går over min forstand.)

Som medlem af DM finder jeg det meget beskæmmende, at min fagforening bidrager til, at et væsentligt emne "undersøges" på en så overfladisk og inkompetent måde. Hvad skal vi

med en "ikke-videnskabelig" undersøgelse på dette område – ud over at fylde siderne i Forskerforum og Information med løst funderede antagelser? Det er jo nærmest tragikomisk, at en undersøgelse af den akademiske kvalitet på universiteterne selv er langt under sædvanlig akademisk standard. Hvis man ikke har tid, råd eller kompetence til at gennemføre en ordentlig undersøgelse, så skulle man da hellere lade være. Jeg synes ikke, DM kan være bekendt at medvirke til at forfladige en vigtig debat på denne måde!

Lars Holmberg, lektor, ph.d., Det Juridiske Fakultet, KU

LOVSIKRING FOR WHISTLEBLOWERS IKKE KUN FOR BANKANSATTE

I dagbladet Børsen den 24. august 2010 lancerede næstformand i Finansforbundet Michael Budolfson en idé til en whistleblowerordning under Finanstilsynet. Til forskel fra de interne ordninger, som flere banker har etableret, vil en ekstern ordning kunne give den nødvendige tryghed for de ansatte.

Økonomi- og erhvervsministeren er enig i, at de ansatte i finanssektoren bør sikres bedre vilkår for at videregive deres viden om ulovligheder og uregelmæssigheder. "Jeg mener, at det er vigtigt, at der er de rette rammer for, at de ansatte i pengeinstitutterne anonymt kan henvende sig med mistanker om uregelmæssigheder", siger Brian Mikkelsen til Børsen.

Jeg har sjældent været mere enig med ministeren. Men den manglende sikring af trygheden for whistleblowers er ikke noget, der er specielt for finanssektoren. Der findes næppe den branche inden for det private erhvervsliv, hvor medarbejdere ikke lever livet farligt, hvis de afslører ulovligheder eller uregelmæssigheder. Og der er masser af eksempler på, at samfundet kan risikere at gå glip af væsentlige oplysninger.

Ikke kun sager om fx dyrevelfærd, kødskandaler eller forurening kan undgåes eller afsløres tidligere, hvis ansatte har et sted, hvor de trygt kan komme af med deres viden. Vigtige samfundsmæssige funktioner varetages i mange tilfælde af private virksomheder, hvor det kan få alvorlige konsekvenser for den ansatte, hvis man videregiver oplysninger fra virksomheden – også selvom det er oplysninger af væsentlig samfundsmæssig interesse.

DM Privat arbejder for en grundlæggende sikring af ytringsfriheden for alle ansatte. Lovsikrede ordninger for whistleblowers er en væsentlig del heraf – og det gælder ikke kun for bankansatte.

Jens Groth Andreasen, bestyrelsesmedlem i DM Privat

DM OFFENTLIG

Jeg er tillidsrepræsentant for Afdelingen for Fisk og Rejer i Grønlands Naturinstitut. Jeg er uddannet biolog og er 37 år. Endvidere er jeg fællestillidsrepræsentant for offentligt ansatte magistre i Grønland.

Jeg stiller op til valg til Hovedbestyrelsen som repræsentant for ansatte magistre på grønlandske arbejdspladser.

Der er et mærkbart øget pres på magisterlønmodtageren i Grønland. Jeg har set flere eksempler på nedbrudte akademikere, som er bukket under for arbejdspress og har alvorlige stresssymptomer. Og der er flere sager, som ligger hos DM's konsulenter, om usikkerhed på arbejdspladsen.

Selvstyrets Overenskomstafdeling ligger underdrejet, fordi den er underbemandet, og det er efterhånden et alvorligt problem. De indledende forhandlingsrunder i Overenskomst 2010 er startet i februar, men der er ikke indgået nogen aftale. Der er pause i forhandlingerne.

Der har i februar måned været overenskomstforhandling for de samforhandlende akademikerorganisationer i Nuuk. Målet var at forny overenskomsten pr. 1. april 2010. Desværre nåede vi ikke et resultat i denne omgang, og der er derfor aftalt pause i forhandlingerne. Den fra Selvstyret udmeldte ramme er alt for lille, og organisationerne har opfordret Selvstyret til at søge midler til en større. Lønningerne i Grønland er i forvejen mindre end de tilsvarende danske. Men det er dyrere at bo i Grønland, og der er altid mangel på akademikere. Jeg har på vegne af de berørte fremsat ønske om, at overens-

komsten mellem Finansministeriet og Dansk Magisterforening for magistre i statens tjeneste i Grønland bliver opsagt, således at vi kan forhandle en ny overenskomst. Det skal ske fra Danmark, og DM er ved at undersøge sagen. Denne aftale blev sidst forhandlet i 1997.

Der er mange udfordringer for de magistre, som er ansat i Grønland, blandt andet fordi der ikke findes en lov om ansættelsesbevis, og fordi der er stor mangel på akademikere.

Jeg ønsker alle et godt valg og håber, at valgdeltagelsen vil være høj. Det vil jeg i hvert fald opfordre til!

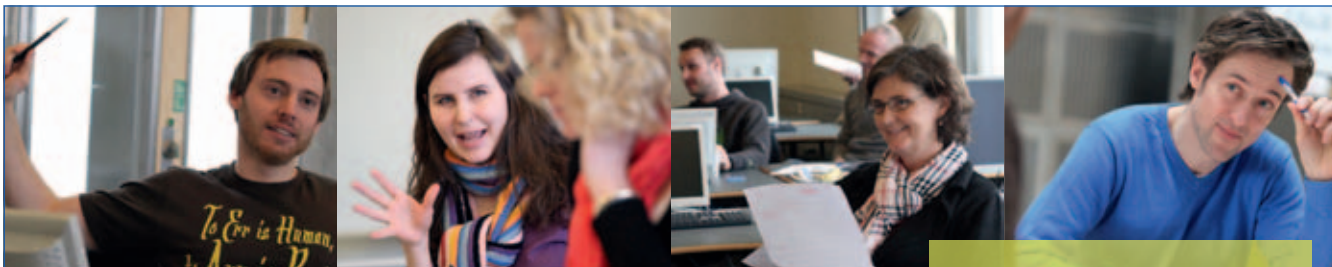
Nikoline Ziemer, Nuuk

DM SKAL SKÆRPE TONEN

AC's lønpolitik vandt en stor sejr, da departementscheferne i år fik ekstraordinære lønforhøjelser på over 100.000 kroner hver – mellem 7 og 17 procent kunne der blive til dem. Nu venter Finansministeriet på et gunstigt tidspunkt at offentliggøre tilsvarende lønstigninger for topcheferne i staten lige under departementscheferne.

Det sker, samtidig med at de almindelige offentlige ansatte kan se frem til reallønsnedgang ved de kommende overenskomstforhandlinger og krav om forringelser af deres arbejdstidsregler. I den situation er der brug for, at DM skærper tonen og gør det klart for de øvrige organisationer i AC, at DM kræ-

Debat fortsætter på næste side >>

JOURNALISTIK FOR KOMMUNIKATIONSFOLK

INFORMATIONSMØDER

Master i journalistik

Master i journalistik kombinerer det bedste fra den journalistiske og den akademiske verden og giver dig en praktisk indføring i journalistiske arbejdsmetoder og genrer.

Uddannelsen giver dig blandt andet:

- Træning i journalistiske arbejdsmetoder og journalistisk formidling
- Indblik i det journalistiske nyhedsbegreb
- Kompetence til at foretage etiske valg og fravalg
- Kendskab til medielovgivningen
- Forståelse for mediernes rolle i samfundet

Uddannelsen er relevant for dig, hvis du allerede har erfaring inden for journalistik, kommunikation eller andre typer formidling, men gerne vil styrke din journalistiske faglighed.

Uddannelsen foregår i Odense og varer to år på deltid.

- Søg nu og senest 1. december 2010.
- Uddannelsen starter 4. februar 2011.

Kontakt os på tlf. 65 50 40 89,
e-mail: masterjournalistik@sam.sdu.dk eller
gå ind på www.sdu.dk/masterjournalistik

- København:
28. oktober hos Politiken kl. 9-11
- Odense:
28. oktober hos Fynske Medier
kl. 16-18

ver, at indsatsen skal målrettes mod at give bedre vilkår for de almindelige medarbejdere. Tiden er inde til at lade topcheferne smage deres egen medicin. Det må være deres tur til at vise mådehold.

Per Clausen, Fagforeningslisten

MENTOR-PROGRAM I DM

DM Privats bestyrelse gennemfører et mentorprogram. I første omgang er det et pilotprojekt for at høste erfaringer med henblik på en mere permanent ordning, der vil være et yderligere medlemstilbud i DM.

Det er meget vigtigt, at DM konstant udvikler nye tilbud til vores medlemmer for at kunne støtte og hjælpe i praktisk talt alle situationer, et medlem vil kunne komme i. Samtidig er det også vigtigt, at vores medlemmer får tilbudt udvikling for at være klædt på. Det er her, at mentorprogrammet kommer ind i billedet. Det udbydes i samarbejde med DM Kompetence og Karriere, der er tovholder på pilotprojektet.

Tilbuddet om at være mentee tilbydes medlemmer af DM Privat, der er i deres første eller andet job. Mentorerne findes blandt mere erfarne medlemmer fra DM Privat eller ledersektionen.

Formålet er at videreudvikle mentees i deres job, afdække styrker og udviklingsområder og blive udfordret på viden og kompetencer. For mentorerne giver det mulighed for refleksion over egne erfaringer og viden og mulighed for at holde sig ajour med ny viden og ikke mindst blive udfordret på egen viden og kunnen.

Det bliver spændende at følge programmet, der forventes at løbe indtil foråret 2011, hvorefter det evalueres og vurderes, om det skal gøres permanent.

Hvis du synes, at sådanne tiltag er gode, og at foreningen konstant tilpasser og udvikler tilbuddene, så sæt dit kryds ved Privatansattes liste ved hovedbestyrelsesvalget. Vi vil fortsat arbejde på at lave nye tilbud til medlemmerne.

Helge Mogensen, nr. 3 på Privatansattes liste

KÆRE VENNER I DM'S PENSIONISTSEKTION

Til støtte for jeres krav og ønsker til aftale- og overenskomstfornyelsen OK 11 har Statspensionisternes Centralforening (SC) fremsendt følgende krav til CFU, Centralorganisationernes Fællesudvalg:

Det vigtigste krav for SC og de tilsluttede organisationer er, at tjenestemandspensionerne stiger i samme takt som lønudviklingen inden for CFU's forhandlingsområde. Målet må være, at

procentreguleringen af tjenestemandspensioner fastsættes til den del af en given ramme, der afsættes til egentlige lønformål.

Det kan ske ved, at CFU i forbindelse med aftaleforhandlingerne indgår et protokollat vedr. regulering af tjenestemandspensionerne, hvorefter procentreguleringen af pensioner og efterindtægt af pension fastsættes til den procentdel af den aftalte ramme, som afsættes til egentlige lønformål i aftalen mellem finansministeren og CFU.

Når vi ser på udviklingen af stigningen af tjenestemandspensionen sammenholdt med lønudviklingen siden 1993 og frem til 2011, kan vi konstatere, at pensionsbeløbene ikke er steget i samme takt som den generelle lønudvikling. Det skyldes bl.a., at der ud fra den aftalte ramme i de forskellige overenskomstperioder er afsat flere midler til puljeformål for bl.a. at kunne finansiere flere lønmidler til lokal- og chefløn, Ny Løn og diverse gruppevis og individuelle omklassificeringer. Derved bliver der mindre til generel lønstigning og herunder mindre stigning af tjenestemandspensionen.

Til yderligere at underbygge kravet gøres opmærksom på, at der i perioden 1. april 2005 til 31. marts 2011 er opstået et efterslæb.

Et andet vigtigt krav er, at begrebet "pensionsgivende løn" afskaffes, hvorefter pensionen beregnes af den fulde årsløn, inkl. stedtillæg på stedtillægsniveau II fra skalatrin 1 til skalatrin 38. Fra skalatrin 39 og opefter sker beregningen som hidtil.

Kravet skal bl.a. ses i lyset af den generelle udvikling på arbejdsmarkedet i dag, hvor det i de fleste overenskomster på arbejdsmarkedet er aftalt, at arbejdsgiveren, ud over indbetaling af pensionsbidrag af den generelle løn, også indbetaler pensionsbidrag af diverse tillæg.

Jørgen Fischer, formand, Statspensionisternes Centralforening

ET RELEVANT MEDLEMSBLAD

Hånden på hjertet: Læser du hele Magisterbladet, og er artiklerne relevante for dig og din arbejdssituation? Flere af os kan ikke svare ja til spørgsmålet. Derfor må vi sætte gang i et udviklingsarbejde omkring Magisterbladet.

Det kan være, at vi skal opdele Magisterbladet i flere forskellige blade, så medlemmerne kun får en mindre del, der til gengæld er relevant for dem. Det kan også være, at det er nok at ændre på sammensætningen af bladets indhold, så det ikke domineres af enkelte områder. Det kan også være, der skal gøres noget helt tredje.

Det er min vision, at medlemsbladet i højere grad skal være fagligt inspirerende og udfordrende, så folk får lyst til at læse bladet med det samme, når det dumper ind ad brevsprækken. Vi har mange dygtige medlemmer, der kan hjælpe med aktuelle historier og ny forskning og udvikling inden for alle områder. Det kunne være interessant at inddrage medlemmerne mere i den faglige udvikling af bladet.

Samtidig med de fagligt opkvalificerende historier skal vi bevare de politiske vinkler og historier om rettigheder på arbejdsmarkedet, men måske kunne disse artikler stå på særlige, over-skuelige sider.

Opgaven er under alle omstændigheder at lave et medlemsblad, der er mere relevant for de forskellige medlemmer. Det er en stor opgave at lave et kvalificerende medlemsblad, når der er så mange forskellige grupper i DM, men det er en nødvendighed.

Camilla Gregersen, kandidat til Hovedbestyrelsen i DM, opstillet på Privatansattes liste

SELVLEDELSE BETYDER OGSÅ KONFLIKTER MED SIG SELV OG KOLLEGERNE

Akademikere trives godt i en flad organisation og med stor grad af selvledelse. Men heri ligger også kimen til stress og kævl. Stress, fordi man vender problemer og arbejdspress ind mod sig selv. Kævl, fordi kollegerne hele tiden skal passes ind i "ens egne projekter". Og ofte er ledelsen i disse situationer alt for usynlig.

I en privat virksomhed er det en farlig ting at gå "freelancer" inde i organisationen. Ledelsen skal lære at håndtere denne situation, og det skal vi også som medarbejdere og projektledere. Det er mit håb, at DM vil sætte mere fokus på det psykiske arbejdsmiljø og virksomhedernes sociale kapital. For privatansatte er dette emne vigtigt mere end nogensinde.

Poul Kattler, DM Privat

DM NATUR & KULTUR HAR FOKUS PÅ ARBEJDSMILJØET

Er det også gået op for dig, hvor vigtigt arbejdsmiljøet på din arbejdsplads er for din trivsel i det hele taget? Så brug din stemme ved hovedbestyrelsesvalget på en af kandidaterne for DM Natur & Kultur.

Dit helbred er noget af det dyrebareste, du ejer. Hvis du ikke passer på, kan det blive sat på spil, når du har for meget om ørerne. Det kan være en svær opgave at afstemme de spændende arbejdsopgaver, der indimellem griber om sig i tid og omfang, med hensynet til familien og vennerne. Og ikke mindst hensynet til dig selv. Det er, når der kommer ubalance i forholdet mellem tid og opgaver, at sygefraværet kan stige, og konflikter med kolleger og ledelse kan opstå.

Når en kollega tager den svære beslutning at søge hjælp, når hun ikke kan overskue hverdagen, har jeg som tillidsvalgt været taknemmelig for den ekstra uddannelse, jeg har modtaget fra DM. Den har forberedt mig til at tage disse svære og udredende samtaler. Også i det mere overordnede arbejde i samarbejdsudvalg har jeg oplevet, hvor vigtigt det er at have værktøjerne til at

arbejde systematisk og inspireret med handlingsplaner, så de ikke bare bliver pæne tomme ord.

Det er essentielt, at DM arbejder for at yde den bedst mulige støtte, når der opstår arbejdsmiljømæssige problemer som stress, ubalance mellem tid og opgaver, mobning eller chikane. DM Natur & Kultur prioriterer denne støtte højt, bl.a. ved at klæde tillidsrepræsentanterne godt på til at håndtere disse situationer.

I en tid, hvor der stilles stadig højere krav til effektivitet, er det vigtigt at holde fokus på vigtigheden af arbejdsmiljøet. Hvis du er interesseret i at sikre, at DM yder dig den bedst mulige støtte, når hverdagen bliver besværlig, så stem på en kandidat fra DM Natur & Kultur.

Tina Christensen, cand.scient. og ph.d., medlem af bestyrelsen for Sektoren for Forskning & Formidling

DET HUMANISTISKE FAKULTET
KØBENHAVNS UNIVERSITET

ENGELSK SPROGREVISION AF VIDENSKABELIGE ARTIKLER OG ANDRE TEKSTER

Skriver du selv dine artikler på engelsk, har du måske brug for at få dem redigeret sprogligt af en erfaren modersmålsredaktør.

Oversættelsescentrets engelske sprogredaktører og oversættere er universitetskandidater med engelsk som modersmål.

Mail din artikel til os og få et tilbud på pris og deadline: oc@hum.ku.dk

Oversættelsescentret tilbyder i øvrigt også almindelig oversættelse til og fra de fleste sprog.

Oversættelsescentret
Institut for Engelsk, Tysk og Romansk
Njalsgade 130, lok. 24.2.58
2300 Kbh. S
Tlf: 35 32 85 90
oc@hum.ku.dk
www.oversaettelsescentret.dk

DM OG IDA:

Forskningen på universiteterne skal styrkes, karrierevejene forbedres, og der skal sikres større tryghed i ansættelsen.

Kære scient.er og kære ansatte på universiteterne

Frihed, tid til forskning og undervisning og ret til selv at planlægge sit arbejde er grundlæggende nødvendige arbejdsvilkår for danske forskere. Ikke voksende administrative forpligtelser og indskrænkning af forskningsfriheden. Derfor er det mærkesager for DM og IDA på universitetsområdet.

Tidlig fastansættelse og attraktive ansættelsesvilkår har været blandt de fordele, de danske universiteter kunne tilbyde forskere og undervisere. Sådan er det desværre ikke længere. Universiteter og forskningsinstitutioner er stadig mere økonomisk pressede, og vi oplever, at det går ud over arbejdsvilkårene. I den forbindelse har også de naturvidenskabelige fag været ramt.

DM kæmper for, at ingen bliver uretmæssigt afskediget, og har stor opmærksomhed på netop universitetsområdet. Senest har DM fået trukket fyringer af en universitetsansat tillidsrepræsentant og to lektorer tilbage.

IDA har igennem mange analyser blandt forskere og undervisere dokumenteret stigende stress og ubalance i arbejdsvilkårene.

Alle videnskabeligt ansatte på danske universiteter skal sikres tidligere fastansættelse, større tryghed i ansættelsen og ret til forskningsfrihed i forbindelse med en revision af universitetsloven. Det vil DM og IDA samarbejde om i fremtiden. Ligesom vi vil kæmpe for, at forskere ikke pålægges urimelige mængder af ubetalt merarbejde under påskud af, at deres arbejdstid ikke kan kontrolleres.

DM organiserer de fleste universitetsansatte scient.er. Det er DM, der har forhandlingsretten for scient.er, og i overenskomstforhandlingerne kæmper vi for at opnå de resultater, der er vigtigst for jer.

IDA har ved en beklagelig fejl sendt et brev ud til blandt andet en række medlemmer af DM, der inviterer til medlemskab af IDA og giver indtryk af, at IDA varetager overenskomstforhandlinger for universitetsansatte på det naturvidenskabelige område. Sådan forholder det sig ikke. DM og IDA går naturligvis ikke efter at hverve hinandens medlemmer, men er stærkt optaget af at øge den samlede organisationsprocent. Derfor har vi en samarbejdsaftale, hvor vi netop fokuserer på en så effektiv interessevaretagelse som muligt. For vi har hver vores styrker.

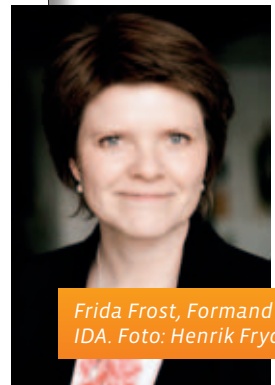
DM og IDA vil arbejde for at få flere scient.er organiseret, så vi står endnu stærkere i de politiske forhandlinger om bedre arbejdsvilkår.

Venlig hilsen
Ingrid Stage
Formand for DM

Frida Frost
Formand for IDA

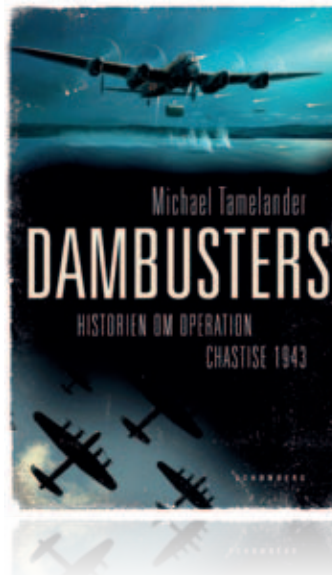
Ingrid Stage, Formand for DM. Foto: Kenneth Løvholt

Frida Frost, Formand for IDA. Foto: Henrik Frydkjær

“Jorden under det store Lancasterbombefly var indhyllet i et tyndt skydække, men oven over dette, i en højde på 6000 meter, var natten rundt om bombeflyet krystalklar”.

HISTORIE

Dambusters. Historien om operation Chastise 1943

Michael Tamelander

Det Schönbergske Forlag, 2010, 320 sider, 299 kr.

Fra begyndelsen af Anden Verdenskrig havde englænderne lavet bomberaids over Tyskland, men med magert resultat. Men med opfindelsen af et nyt våben i 1943 håbede RAF at kunne ødelægge betydeligt mere af den tyske industri. Det blev en af de mest spektakulære flyoperationer med navnet Chastise.

FILM

Filmleksikon

Peter Schepelern

Gyldendal, 2010, 1.244 sider, 609 kr.

Suverænt filmleksikon, der giver overblik over hele filmområdet – både personer og emner: instruktører, skuespillere, producenter, forfattere, fotografer, komponister, teknikere, filmlande, institutioner, genrer, tekniske termer, teoretiske begreber, praktiske funktioner, fordelt på 4.000 opslag, ledsaget af mere end 2.500 illustrationer.

IDEHISTORIE

Vendingen mod rummet (Slagmark nr. 57)

Henrik Jøker Bjerre og Louise Fabian (red.)

Aarhus Universitetsforlag, 2010, 207 sider, 140 kr.

I det nye nummer af “Slagmark” udforskes i en række bidrag den interdisciplinære reorientering omkring begerberne rum og sted. I løbet

af de sidste 20-30 år har man kunnet registrere en såkaldt spatial vending, hvor man inden for et stadigt bredere felt af discipliner og forskningsområder er blevet optaget af gentænke og udvikle rumlige forklaringer og begreber.

LITTERATUR

Litteratur i bevægelse. Nye tilgange i verdenslitteratur

Dan Ringgaard og Mads Rosendahl Thomsen (red.) Aarhus Universitetsforlag, 2010, 160 sider, 248 kr.

Denne antologi præsenterer nye tilgange til verdenslitteratur. Tilsammen tegner de en “bevægelsens poetik” og udpeger bevægelse mellem sprog, nationaliteter, kulturer og litterære former som et genkommende princip i verdenslitterære tekster. Bogen er andet bind i serien Verdenslitteratur.

PÆDAGOGIK

Metodebogen

Noona Elisabeth Jensen Hans Reitzels Forlag, 2010, 240 sider, 269 kr.

“Metodebogen” præsenterer forskellige studiemetoder i pædagoguddannelsen og sætter dem i relation til udviklingen inden for uddannelsen og i det pædagogiske felt. Udgangspunktet er pædagoguddannelsens placering mellem profession og akademisering.

ARKÆOLOGI

Fribrødre Å. A late 11th century ship-handling site on Falster (Jysk Arkæologisk Selskabs Skrifter, 69)

Jan Skamby og Lutz Klassen Udgivet af Moesgård Museum og Vikingeskibsmuseet i Roskilde, Jysk Arkæologisk Selskab, i kommission hos Aarhus Universitetsforlag, 2010, 487 sider, 400 kr.

Bearbejdning af den arkæologiske udgravning i Fribrødre Ås dal syd for Stubbekøbing på Falster, der mellem 1982 og 1993 har frembragt et meget stort genstandsmateriale. Dette består først og fremmest af fragmenterede og isolerede skibsdele fra slutningen af 100-tallet.

SAMFUND

Mellem to sprog

Thomas Harder Museum Tusulanums Forlag, 2010, 168 sider, 168 kr.

I bogen tager Thomas Harder afsæt i sine egne erfaringer som tosproget konferencetolk og litterær oversætter. Som bogens undertitel antyder, er det hans grundlæggende pointe, at tosprogethed er en ressource snarere end et problem – således som det ofte skildres i den danske debat. Harder understreger også, at der i Danmark mangler respekt for sprog som en “hård” og vigtig kompetence.

ØKONOMI

The Nation-State in Transformation. Economic Globalisation, Institutional Mediation and Political Values

Michael Böss (red.)

Aarhus Universitetsforlag, 2010, 401 sider, 298 kr.

Bogen handler om den offentlige sektors betydning for økonomisk globalisering. Den analyserer, hvordan små stater tilpasser sig det internationale marked. Dens tese er, at institutionel mediering forklarer, hvorfor nogle stater synes at have større omstillingsevne end andre. Bogen er på engelsk.

I serien DET' MIT JOB tegner vi et portræt af et DM-medlem, der har et job – eller måske lige har fået et – som han/hun gerne vil fortælle om. Hvad er et godt job? Og hvorfor? Hvilke planer har man med sin karriere? Hvilke muligheder er der for faglig og personlig udvikling? Hvad vejer tungest i valg af job og karriere?

Måske kan det inspirere andre til at gå nye veje, hvad angår job og karriere, og til at reflektere over uprøvede muligheder.

Send en mail til magisterbladet@dm.dk med en kort omtale af dig selv, din uddannelse og dit job.

SIGNE NEPPER LARSEN, 42 ÅR

Afdelingschef
i COWI A/S

Du har været næsten hele din karriere – 15 år – i COWI. Hvorfor?

Det at være rådgiver er et interessant og meget afvekslende arbejde. Der er hele tiden store faglige udfordringer, og også udfordringer, der handler om at få projekter til at køre og mennesker til at arbejde sammen. Det handler også om at have nogle rasende gode kolleger. Både gamle, man er trygge ved, og nye, som man kan lave nye samarbejder med. Jeg er i en afdeling med en del idealister, der som mig selv har trådt deres barnesko i Natur & Ungdom, og for os er det ikke bare et job, men også en tro på, at vi kan gøre en forskel for miljøet: At vi får fortalt dem, der tager beslutninger om store projekter, at miljøet skal huskes hver eneste gang. Det virker faktisk, og der bliver lyttet til os.

Hvad har dine arbejdsopgaver været indtil nu?

Mit arbejdsliv har de sidste femten år været overskygget af VVM-vurderinger. Det handler om at undersøge konsekvenserne af projekter, inden de bliver realiseret. Især infrastrukturprojekter som nye veje eller energianlæg. Vi vurderer ud fra vores naturvidenskabelige viden, hvad det betyder, at et vejprojekt fragmenterer en skov, så forskellige dyrearter ikke kan gå på tværs af vejen. På den baggrund foreslår vi måske nogle faunapassager eller erstatningsbiotoper. Vi ved selvfølgelig godt, at det aldrig vil blive det samme, som hvis man lod være med at bygge vejen, men vores opgave er så at pege på noget, som konkret mindsker konsekvenserne.

Jeg holder meget af virksomheden, og jeg har nogle ideer om, at jeg kan tilføre noget anderledes. Og så er der værdierne i vores afdeling, som jeg identificerer mig med og gerne vil bære videre.

Hvordan undgår I at blive spændt for en politisk vogn, når I laver miljøvurderinger?

Det er også lidt af en kunst. Man kan jo bide den hånd, som fodrer en. Det er vi jo godt klar over, når vi nogle gange siger upopulære ting. Jeg vil ikke fremstille os som totalt frelste, men som rådgivere gør vi virkelig meget ud af vores integritet og uafhængighed, og vi diskuterer det meget, når vi føler, at nogen vil manipulere med os. Vi gør, hvad vi kan for at dokumentere miljøkonsekvenser på et højt fagligt niveau, og hvis vores vurderinger så ikke bliver brugt, jamen så er det ikke vores valg. På den måde er det nok nemmere for os at have stor integritet end dem, der er sagsbehandler i en kommune eller styrelse tæt på politikerne. Men det er klart, at hvis vi får rygter for at være alt for besværlige og idealistiske, så har vi selvfølgelig et forretningsmæssigt problem.

Hvorfor ville du være chef?

Jeg holder meget af virksomheden, og jeg har nogle ideer om, at jeg kan tilføre noget anderledes. Og så er der værdierne i vores afdeling, som jeg identificerer mig med og gerne vil bære videre. Det er grundlæggende noget med, at vi vil gøre en forskel for miljøet og bidrage til en bæredygtig samfundsudvikling.

Hvilke tanker har du gjort dig om jobbet?

Mange kan ikke lige få det til at passe, at jeg har sagt ja til at være chef, på grund af det ekspertimage, jeg har. Men jeg ønsker stadig at være faglig. Fordi jeg skal være

chef, behøver jeg ikke at grave mig ned i et hul og kun se på budgetter. Og så vil jeg også gerne være et helt menneske. Det lyder måske superwoman-agtigt, men det er i hvert fald min ambition, at det skal kunne lade sig gøre at være chef uden at arbejde 70 timer om ugen. Min familie skal kunne huske, hvad jeg hedder, og jeg er meget opmærksom på tegn på stress og at gøre noget ved det. Det er også noget, jeg gerne vil signalere til unge kolleger – at man skal kunne være chef og samtidig passe på sig selv og tage sit privatliv alvorligt.

Der er kun ganske få kvindelige chefer i COWI. Giver det dig en særlig rolle?

Jeg bliver en ud af tre kvindelige afdelingschefer i COWI, og vi er ca. 35 afdelinger. Det lave antal hænger selvfølgelig sammen med, at der ikke er så mange kvinder i en typisk teknisk og naturvidenskabelig organisation, men der er dog et større grundlag for at rekruttere kvindelige chefer end det, der reelt afspejles. Så det er selvfølgelig vigtigt, at jeg er med til at vise – ikke at jeg er blevet valgt, fordi jeg er kvinde – men at det er godt med diversitet i ledelsen, og at den ikke kun består af mænd over 50 år med fløjlsbukser og stålbriller. En af grundene til, at jeg blev chef, var, at en overordnet kollega skubbede til mig. For fire-fem år siden havde jeg sagt, hvad rager det mig, ikke, fordi jeg ikke troede på mig selv, men mere, fordi jeg ikke lagde mærke til alle de taktikspil, som jeg tror, mænd holder øje med.

Har den danske natur ændret sig de sidste 15 år?

Når vi snakker om den lysåbne natur, så er den blevet mere tilgroet og artsfattig. Det er en kumulativ proces, der handler om landbrugets strukturændringer siden 1950'erne med færre græssende dyr, mindre høslæt og dræning. Også byudvikling og infrastruktur påvirker. Det ændrer simpelthen på vores artsrigdom. Selvfølgelig er der solstrålehistorier rundt omkring, men det generelle billede er, at det går stille og roligt tilbage. <<

KARRIERE:

1995-2010: Ansat i COWI A/S som specialist og projektleder.
Fra 1. januar afdelingschef for Natur & Miljø med ca. 30 ansatte

UDDANNELSE:

1994: Cand.scient. i biologi fra Københavns Universitet

Vindere af prisopgave fundet

Dommen er faldet, og vinderne fundet.

DM-HTDA (sektoren for honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdsledige) udskrev i foråret en prisopgave med det formål at undersøge og belyse de forhold, der bydes arbejdsløse akademikere.

Deltagerne blev bedt om at forholde sig til temaet "arbejdsløshedsidentitet og selvværd", og nu er fire besvarelser ble-

vet udpeget som de bedste af dommerkomiteen.

Noget utraditionelt valgte komiteen at droppe førstepræmien til fordel for hele tre andenpræmier samt en tredjepræmie. Dommerkomiteen bestod af fire medlemmer af HTDA's velfærdspolitiske udvalg; Vibeke Keck Olesen, Peter Magnussen, Jacob Worm Buhl og Ole R. Kentmark. *tb*

UDDRAG FRA DE FIRE VINDENDE OPGAVER:

2.-PRÆMIE: SKARP PEN PÅ STÅLSAT KURS MOD SØFARTSSTYRELSEN

"Jeg har med stor interesse læst stillingsopslaget på jobnet.dk og søger hermed ansættelse som økonomifuldmægtig i Søfartsstyrelsen (...) Hvad angår mine økonomiske kompetencer, fulgte jeg med interesse 2. års obligatorisk naturfag i gymnasiet og fik et stort 9-tal på den gamle karakterskala. Desuden er jeg god til at holde hus med mine dagpenge og handler kun i Netto. (...) Når Søfartsstyrelsen skal vælge mig frem for de 296 andre kvalificerede kandidater, skyldes det for det første, at jeg er virkelig på spanden, hvis ikke jeg inden kl. 12 leverer nogle resultater til min anden aktør. For det andet skal Søfartsstyrelsen vælge mig, fordi jeg er en medarbejder med et ukueligt gåpåmod, hvilket bevises ved, at jeg endnu ikke er gået ned med stress over at være reduceret til et arbejdsløst cpr-nummer, som konstant ligger med røven økonomisk i vandkorpen og alligevel finder mig selv omtalt i samfundsdebatten som noget nært et dovent svin, der nasser på staten, fordi jeg ikke vil arbejde (...) jeg ser frem til at høre fra jer...".

2.-PRÆMIE: LEDIG, LORT OG LAGKAGE

"... Når man har influenza, har man ikke de samme kræfter eller lyst til tingene. I bedste fald hygger man sig og passer sit helbred, indtil det er overstået. Man kan holde det ud, fordi man ved, det går over, og kan næsten sætte antal dage på. Som ledig er det fuldstændig det samme, men værre. Man kan ikke sætte dage på sin ledighed, man kender ikke datoen, hvor man skal rasmelde sig, og man ved ikke, hvad der skal til for at lindre tilstanden...".

2.-PRÆMIE: ALLE TIDERS SVØBE

"... Hvad gør denne ensidige fokusering på arbejdsidentitet ved os? Hvad gør det ved os alle sammen – både dem inden for og uden for arbejdsmarkedet? De arbejdsledige kæmper med den ydmygelse, det er ikke at være "med på vognen", ikke at være fulgyldigt medlem af arbejdsfællesskabet og dermed det sociale liv. Dem i arbejde knokler for at gøre sig gældende på den taburet, de nu engang har. Der knokles for at holde det hele kørende for at sikre familiens levestandard og det saliggørende i "at være med på vognen", at have et arbejde. Jeg har set mange mennesker betale dyrt på den konto. Mange vil hellere køre så hårdt på med arbejdet, at de til sidst bukker under med stress. I tillæg får mange invaliderende følgevirkninger, et smadret familieliv og venner, der for længst er borte."

3.-PRÆMIE: KAN MAN VÆRE POLITISK I EN PRISOPGAVE?

"... Kan du huske Jonas med de blå øjne? Jeg mødte ham for ikke så længe siden. Han er deltidsansat på Det Kongelige Bibliotek, hvor han laver events. Han fortalte, at de alene i hans afdeling har tre løntilskudsansatte gående. Og alle ved, at der ikke er råd til at ansætte en eneste af dem.

Kan du huske Berit med det lange ansigt? Hun var i løntilskud i Københavns Kommune i et år, hvor hun knoklede på dimittendsats. Hun var heldig. Hendes fastansatte kollega gik ned med stress og sagde op, så Berit kunne få jobbet. Nu er Berit stresset, så de er ved at ansætte en ny medarbejder – i løntilskud.

Og tit møder jeg Anders med de tynde fingre. Ham husker du nok. Han arbejder med rekruttering i en stor medicinalvirksomhed. Han sidder på løntilskud og hverver medarbejdere uden at vide, om han selv kan blive ansat..."

Kontakt DM, hvis du er interesseret i at læse de præmierede indlæg i deres fulde længde.

NYT JOB? DM er din rådgiver, når du skal forhandle løn i dit næste job

En lønforhandling er ikke bare en lønforhandling. DM har udarbejdet praktiske tjeklister og fagrelevante lønstatistikker, der ruster dig til lønforhandlingen, uanset om du skal arbejde i det private og selv forhandle løn eller i det offentlige, hvor det typisk er tillidsrepræsentanten, der forhandler for dig.

Og husk: Sig aldrig dit gamle job op, før du har en kontrakt på dit nye. Læs mere på www.dm.dk/loen.

MA = MEDLEMSAKTIVITET

MEDLEMSNETVÆRK P.T.:
BIOSCIENCE, HR, KOMMU-
NIKATION, ANTROPOLOGI,
TVÆRFAGLIGHED.

Elefant-
passerens børn

Peter Høeg

300 kr

En inderlig, vild og humoristisk spændingsroman. Mens Peter og Tilde er på besøg hos deres storebror Hans i København, forsvinder deres forældre. Det er ikke første gang, forældrene forsvinder. Sidste gang var de i konflikt med myndighederne. Peter og Tilde bliver taget i forvaring på et behandlingshjem på Finø, men det lykkes dem ved list at undslippe.

Freedom

Jonathan
Franzen

169 kr

In his first novel since *The Corrections*, Jonathan Franzen has given us an epic of contemporary love and marriage. *Freedom* comically and tragically captures the temptations and burdens of too much liberty: the thrills of teenage lust, the shaken compromises of middle age, the wages of suburban sprawl, the heavy weight of empire.

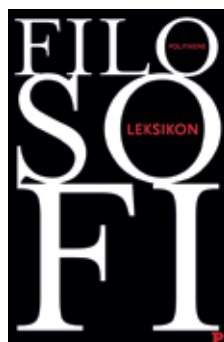

Mellem to
sprog

Thomas Harder

168 kr

Thomas Harder tager afsæt i sine egne erfaringer som tosproget, konferencetolk og litterær oversætter, og det er hans grundlæggende pointe, at tosprogethed er en ressource snarere end et problem, og at der i Danmark er en manglende respekt for sprog som en 'hård' og vigtig kompetence.

Politikens
filosofi-
leksikon

Poul Lübke

400 kr

Indeholder mere end 2500 person- og begrebsartikler fra oldtidens filosofi og til i dag. Bogen henvender sig til alle med interesse for filosofi. Bogen har været en klassiker i mere end 25 år og foreligger nu i en gennemrevideret og større udgave.

Rage and
Time

Peter
Sloterdijk

270 kr

While ancient civilizations worshipped strong, active emotions, modern societies have favored more peaceful attitudes. Peter Sloterdijk shows how the history of Western civilization can be read as a suppression and return of rage and constructs a new theory for confronting conflict.

Mit smukke
genom

Lone Frank

299 kr

Lone Frank har sat sig for at finde ud af så meget om sine egne gener som muligt: Hvad er hendes prognose for brystkræft og er hun i familie med Dronning Victoria? Hvad er hendes livsudsigt? Hvad har formet hendes personlighed? Hvor meget kan vi i det hele taget få at vide om os selv ved at kigge dybt i generne?

HUSK: som medlem i Dansk Magisterforening får du 10% rabat på alle bøger

**Atheneum
Academic
books**

SORTERET MAGASINPOST ID-nr. 41032:

Al henvendelse; DM, magisterbladet@dm.dk, Tlf: 38 15 66 00

DANMARKS PÆDAGOGISKE
UNIVERSITETSSKOLE

AARHUS UNIVERSITET

DPU'S MASTERUDDANNELSER

FORÅR 2011

Læs mere om DPU's
masteruddannelser på
www.dpu.dk/master

Ansøgningsfrist:
15. november 2010

I foråret 2011 udbyder DPU, Aarhus Universitet, **Masteruddannelsen som fleksibelt forløb** samt en lang række enkeltmoduler.

Du kan vælge moduler fra følgende uddannelser:

- Masteruddannelsen i medborgerskab
- Masteruddannelsen i socialpædagogik
- Masteruddannelsen i professionsudvikling
- Masteruddannelsen i specialpædagogik
- Masteruddannelsen i ledelse af uddannelsesinstitutioner
- Masteruddannelsen i sundhedspædagogik
- Masteruddannelsen i voksenuddannelse
- Masteruddannelsen i vejledning
- Masteruddannelsen i dansk som andetsprog
- International Master in Leadership and Innovation in Complex Systems

